

**ВИШ УПРАВЕН СУД
СКОПЈЕ**

БИЛТЕН

Бр. 4

СКОПЈЕ

Декември 2013 година

ИЗДАВАЧ:

Виш управен суд

РЕДАКЦИСКИ ОДБОР

Претседател на одборот:

Розалиа Кочковска – Претседател на Виш Управен суд

Членови на одборот:

Виолета Илиевска, Владанка Панчурова Сулејманова, Лидија Георгиевска– Судии во Виш Управен суд

Судии на Виш управен суд: Виолета Илиевска, Анита Данилова, Владанка Панчурова Сулејманова, Загорка Тноковска, Лидија Георгиевска, Светлана Костова, Мирјана Василевска, Дијана Димитрова, Фани Илиевска

Благодарност до сите што учествуваа во изготвувањето на овој Билтен.

СОДРЖИНА

В О В Е Д	4
С Е Н Т Е Н Ц И од специјализираниот судски оддел за имотно – правна област и други права	5
С Е Н Т Е Н Ц И од специјализираниот судски оддел за пензии, права од пензиско и инвалидско осигурување и други права	13
С Е Н Т Е Н Ц И од специјализираниот судски оддел за финансиски, царински, даночни и други права	24

В О В Е Д

Работата по предметите во Вишиот управен суд, се одвива во три специјализирани судски оддели: специјализиран судски оддел за имотно – правна област и други права; специјализиран судски оддел за пензии, права од пензиско и инвалидско осигурување и други права и специјализиран судски оддел за финансиски, царински, даночни и други права.

Судиите во Вишиот управен суд покрај предметното работење во специјализираните судски оддели разгледуваат и прашања од интерес за работата на сите совети, прашања во однос на примената на законите во соодветните области и унапредување на методот на работата.

Вишиот управен суд врши квартални редовни и вонредни посети на Управниот суд заради увид во неговата работа, како и за прибирање податоци во врска со примената на законите, следењето и воедначувањето на судската практика и други податоци.

Како резултат на тие активности издвоени се покарактеристични одлуки донесени од страна на Вишиот управен суд, а кои можат да бидат од интерес за понатамошната работа на управното судство, како и од интерес за правилна и единствена примена на законите и другите подзаконски акти.

Овие одлуки се обработени и систематизирани по оддели и истите претставуваат содржина на Билтенот бр.4 на Вишиот управен суд.

С Е Н Т Е Н Ц И

СПЕЦИЈАЛИЗИРАН СУДСКИ ОДДЕЛ ЗА ИМОТНО – ПРАВНА ОБЛАСТ И ДРУГИ ПРАВА

I УЖ.бр.318/2013 од 20.11.2013 година – прекршок

Доколку оспореното решение веќе било предмет на управен спор и било поништено со пресуда на Управниот суд, по поднесената тужба на тужителот против истото решение не може да се постапува и тужбата треба да се отфрли.

Од образложението:

Жалбата е основана.

Пресудата на Управниот суд е незаконита од причини што при нејзиното донесување се сторени суштествени повреди на одредбите на постапката од член 42-г став 2 точка 9 од Законот за управните спорови.

Во членот 42-г став 2 точка 9 од Законот за управните спорови, е предвидено дека суштествена повреда на одредбите на постапката секогаш постои, ако е одлучено за барање за кое веќе тече спор или за кое е веќе порано правосилно одлучено или за кое веќе е склучено судско порамнување.

Имено, тужителот П. С. од Ресен, до Управниот суд поднел тужба за поништување на Решението на Комисијата за одлучување по прекршоци при Министерството за транспорт и врски, со кое бил огласен за виновен за прекршок по член 14 алинеја 10, казнив по член 33 алинеја 1 од Законот за јавна чистота, сторен на ден 10.09.2010 година, па му била изречена глоба во износ од 50 евра во денарска противвредност.

Управниот суд со побиваната Пресуда ја уважил тужбата, го поништил оспореното решение и прекршочната постапка поведена против тужителот ја запрел поради настапена апсолутна застареност на прекршочното гонење

Меѓутоа, од извршениот увид во списите по предметот, Вишиот управен суд утврди дека против истото Решение на Комисијата за одлучување по прекршоци при Министерството за транспорт и врски од, веќе бил поведен спор пред Управниот суд, од страна на истиот тужител П. С. од Ресен и била донесена Пресуда, со која ова решение било поништено.

Од ова произлегува дека Управниот суд одлучувал по тужба иако течел

спор за поништување на истото оспорено решение, за кое била донесена Пресуда на истиот суд. Управниот суд и покрај тоа што веќе течел спор помеѓу истите странки и била донесена првостепена пресуда, без да ја има предвид наведената пресуда и спротивно на цитираниот член 42 г став 2 точка 9 од Законот за управните спорови, повторно одлучил со побиваната пресуда за истата правна работа.

Во смисла на цитираната законска одредба, а со оглед на тоа што оспореното решение веќе било предмет на управен спор и било поништено со пресуда на Управниот суд, по поднесената тужба на тужителот против истото решение не може да се постапува и тужбата треба да се отфрли.

Од овие причини, а имајќи го предвид членот 358 став 2 од Законот за парнична постапка, во врска со член 7-а од Законот за управните спорови, Судот одлучи како во изреката на решението.

II УЖ.бр.338/2013 од 28.11.2013 година – царински прекршок

Кривичната одговорност во себе ја апсорбира прекршочната одговорност само доколку се работи за исто дејствие на извршување. Одговорноста за кривично дело фалсификување на исправа за моторно возило и прекршокот што се состои во неставање на увид на возилото на царинските органи имаат различно дејствие на извршување и во таков случај против тужителот може да се води и кривична и прекршочна постапка.

Од образложението:

Жалбата е основана.

Од списите по предметот произлегува дека против тужителот Г. М. од Куманово, била поведена прекршочна постапка со Барање на Царинската управа на Република Македонија, за прекршок по член 265 став 1 и став 3 во врска со член 263 став 3 во врска со став 1 точка 5 од истиот член од Царинскиот закон, а по претходно поднесено Барање на Одделението за крим.полиција во Секторот за внатрешни работи Куманово на Министерството за внатрешни работи. Ова, од причини што при вршење на редовна полициска контрола на ден 16.04.2009 година од страна на крим полиција Куманово, сторителот бил затекнат како управува патничко моторно возило марка „Хјундаи Лантра“ со број на шасија, со регистарски таблички број кои биле издадени за патничко моторно возило „Застава 128“, со број на шасија на име И. Б. Од страна на сторителот со Потврда привремено било одземено возилото предмет на сторениот прекршок.

Постапувајќи по поднесеното барање тужениот орган, Комисијата за одлучување по прекршок при Царинска управа на Република Македонија, спровел прекршочна постапка и го повикал тужителот како сторител на

прекршок писмено да се произнесе во врска со поднесеното барање за поведување прекршочна постапка и потоа на расправа одржана на ден 14.06.2011 година го сослушал тужителот како сторител на прекршокот. На расправата тужителот навел дека останува при писменото произнесување со образложение дек апредметното возило „Хјундаи Лантра“, ја купил од лицето Д. од с.Саркуљица, истиот ден на 16.04.2009 година без да изготви купопродажен договор и колата ја платил 350 евра и истата била со словенечки регистарски таблички.

Врз основа на спроведената постапка тужениот орган утврдил дека тужителот Г. М. од Куманово во текот на месец април 2009 година од странство набавил или примил на чување и за превоз користел патничко моторно возило марка „Хјундаи Лантра“ со број на шасија и истото не го ставил на увид на царинските служби, односно не изготвил царинска пријава за увозно царинење, иако знаел или од околностите на случајот морал да знае дека возилото е предмет на царински прекршок. Со оспореното Решение, тужениот орган го огласил тужителот за виновен за сторен прекршок по 265 став 1 и став 3 во врска со член 263 став 3 во врска со став 1 точка 5 од истиот член од Царинскиот закон и му била изречена глоба во износ од 1.000 евра во денарска противвредност, како и посебна прекршочна мерка одземање на возилото предмет на сторениот прекршок.

При ваква состојба, според овој суд во жалбата изјавена против пресудата донесена од Управниот суд основано се укажува дека при донесувањето на обжалената пресуда погрешно е утврдена фактичката сосотјба и погрешно е применето материјалното право.

Вишиот управен суд најде дека пресудата на Управниот суд е неправилна и незаконита.

Согласно член 50 од Царинскиот закон („Службен весник на Република Македонија“ број 39/05 и 4/08), стоката која согласно член 48 став 1 точка а) од овој закон, пристигнува до царинскиот орган на граничниот премин или на друго место што го определил или одобрил, се става на увид на царинскиот орган од страна на лицето кое ја внело во царинското подрачје или ако е потребно од страна на лицето кое ја презело одговорноста за превоз на стоката по нејзиното внесување. Согласно ставот 2 од овој член, царинскиот орган ги определува местата во кои стоката се става на увид и се спроведуваат царинските формалности.

Во член 263 став 1 точка 5 од овој закон, е предвидено дека глоба во износ од 5.000 до 100.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на правно лице, ако спротивно на членот 50 од овој закон, стоката не ја стави на увид на царинскиот орган. Согласно ставот 3 од истиот член, глоба во износ од 500 до 15.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на физичко лице за прекршокот од ставот на овој член.

Согласно член 267 став 1 од истиот закон, стоката која е предмет на прекршок од членовите 263 точки 1 до 9 и член 265 во врска со член 263 точки 1 до 9 на овој закон, се одзема.

Во смисла на овие одредби Вишиот управен суд најде дека оспореното решение се заснова на правилно и целосно утврдена фактичка состојба и дека правилно е применето материјалното право при донесувањето на истото.

Имено, Управниот суд го поништил оспореното решение од причини што во изреката на решението не е наведено местото и точната дата на сторениот прекршок, со оглед на тоа што воопшто не утврдил дали, кога, на каков начин и кој го внел возилото во Република Македонија, од што произлегува дека со сигурност не утврдил дали во дејствието на тужителот се содржани сите битни елементи на прекршокот кој му се става на товар, а не извел докази за утврдување на овој факт.

Вишиот управен суд најде дека Управниот суд погрешно прифатил дека оспореното решение е незаконито и дека при донесувањето на истото не е утврдено правилно фактичката состојба. Ова од причини што пред тужениот орган постапката била целосно спроведена од негова страна и тоа по пријава на Министерството за внатрешни работи, СВР Куманово, Одделение за крим полиција, кој составил службена белешка и утврдил дека тужителот во текот на месец април 2009 година од странство набавил и примил на чување и за превоз користел ПМВ „Хјундаи Лантра“ со број на шасија и истото не го ставил на увид на царинските служби, односно не изготвил царинска пријава за увозно царинење и ако за возилото знаел или од околностите на случајот морал да знае дека возилото е предмет на царински прекршок, затоа што при влез на царинското подрачје не било ставено на увид на надлежниот царински орган и не била спроведена постапка за наплата за царина и други увозни давачки.

Тужениот орган постапил согласно член 28-а од Законот за царинската управа, кој се однесува на случаите кога од страна на царинските работници е откриен самиот прекршок и тогаш се должни да состават записник согласно одредбите од овој член. Меѓутоа, во конкретниот случај царинскиот прекршок бил откриен при контрола на МВР, при што согласно нивните прописи ги изготвиле сите потребни документи за откривање и констатирање на прекршокот, а потоа тужениот орган прекршочната постапка целосно ја спровел согласно напред цитираните законски одредби.

Вишиот управен суд при донесување на оваа одлука имаше во предвид дека за тужителот постои правосилна пресуда на Основниот суд во Куманово, меѓутоа оваа околност не е од влијание за поинакво одлучување, бидејќи со предметната пресуда тужителот бил огласен за виновен за Кривично дело - Фалсификување на исправа, затоа што на ден 16.04.2009 година во Куманово во јавниот сообраќај употребил како вистинска преправена јавна исправа на патничко моторно возило марка „Хјундаи Лантра“ со број на шасија, на начин што ова возило немало регистарски таблички, па го преправил и на истото ставил регистарски таблички број кои биле издадени за патничко моторно возило „Застава 128“, со број на шасија, па возилото со преправени регистарски таблички го употребувал во јавниот сообраќај. Меѓутоа, ова не е од влијание за водењето на прекршочната постапка бидејќи прекршокот со кој се терети тужителот се однесува за тоа што истиот увезеното возило не го ставил на увид на царинските служби при влезот во Република Македонија, заради што е сторител на прекршок по член 265 став 3 во врска со став 1 и во врска со член 263 став 3 во врска со став 1 точка 5 од Царинскиот закон.

Од овие причини, Вишиот управен суд одлучи како во изреката на пресудата, согласно член 361 од Законот за парничната постапка, во врска со член 7-а од Законот за управните спорови.

III УЖ.бр.1226/2013 од 05.12.2012 година – повторување на постапка

Правните прашања и примената на материјалното право од страна на судот не можат да бидат причина за повторување на постапката според одредбата од член 43 став 1 точка 1 од Законот за управните спорови било да се работи за погрешна примена на материјалниот пропис, било да се работи за промена на прописот по окончувањето на управно-судскиот спор, било судот по завршувањето на спорот го изменил своето правно стојалиште.

Од образложението:

Тужбата за повторување на постапката треба да се отфрли.

Согласно член 43 став 1 од Законот за управните спорови („Службен весник на Република Македонија“ број 62/2006 и 150/2010), постапката окончана со пресуда или со решение ќе се повтори на барање на странката: 1) ако странката дознае за нови факти, или најде или стекне можност да употреби нови докази врз основа на кои спорот би бил поповолно решен за неа, доколку тие факти, односно докази би биле изнесени или употребени во поранешната постапка; 2) ако до одлука на судот дошло поради кривично дело на судија или службеник во судот, или одлуката е издејствувана со измама од страна на застапникот или полномошникот на странката, на неговиот противник или на неговиот застапник или полномошник, а таквото дејствие преставува кривично дело; 3) ако одлуката е занована врз пресуда донесена во кривична или граѓанска работа, а таа пресуда подоцна е укината со друга правосилна судска одлука; 4) ако исправата врз која се заснова одлуката е лажна или лажно преиначена, или ако сведокот, вештакот или странката при сослушувањето пред судот дал лажен исказ, а одлуката на судот се заснова врз тој исказ; 5) ако странката најде или стекне можност да ја употреби поранешната одлука донесе во истиот управен спор; 6) ако на заинтересираното лице не му била дадена можност да учествува во управниот спор и 7) по одлука на Европскиот суд за човекови права.

Според член 45 став 1 од истиот закон, по тужбата за повторување на постапката одлучува судот што ја донел одлуката на која се однесува причината за повторувањето. Според став 2 од истиот член судот пред кој е завршена постапката одлучува за повторување на постапката во совет составен од петмина судии.

Согласно член 47 став 2 од истиот закон, судот ќе ја отфрли тужбата со решение ако утврди дека тужбата ја поднело неовластено лице или дека

тужбата не е навремена или дека странката не го направила веројатно постоењето на законскиот основ за повторување.

Имајќи ги во предвид цитираните законски одредби, Вишиот управен суд смета дека доставениот писмен допис од 04.11.2013 година на Државното правобранителство на Република Македонија не може да се смета за нов доказ во смисла на одредбата од член 43 став 1 точка 1 од Законот за управните спорови. Имено, за да може се бара повторување на постапката по овој основ треба да се работи за факти и докази кои постоеле во времето на водење на управно судската постапка, меѓутоа странката не знаела за нив, односно за истите сознала по завршувањето на управно-судската постапка или немала можност фактите кои постоеле во времето на водењето на управно-судската постапка да ги докаже во самата управно-судска постапка, а кои можеле да доведат до поповолно решавање на спорот доколку биле употребени во претходната постапка. Ваквите нови факти и докази како причина за повторување на постапката треба да се однесуваат на утврдување на фактичката состојба и тоа само во услови кога судот самиот ја утврдувал фактичката состојба според одредбите на Законот за управните спорови, а не и кога одлуката ја донел врз основа на фактичката состојба која била утврдена од страна на органите во управната постапка. Меѓутоа во конкретниот случај писмениот допис кој го доставува Градот Скопје во смисла на нов доказ, се однесува на правно прашање, односно на толкување на одредбата од член 42-а став 2 од Законот за управните спорови во однос на изјавувањето на жалба од страна на органот чиј акт бил предмет на управниот спор преку Државниот правобранител на Република Македонија. Вишиот управен суд смета дека правните прашања и примената на материјалното право од страна на судот не можат да бидат причина за повторување на постапката според одредбата од член 43 став 1 точка 1 од Законот за управните спорови. Во оваа смисла доставениот допис на Државното правобранителство не може да се прифати како нов доказ во смисла на погоре цитираната законска одредба, бидејќи истиот се однесува на ставот на Вишиот управен суд изразен во одлуката со која правосилно била завршена постапката по управниот спор во однос на правното прашање, односно примената на одредбата од член 42-а став 2 од Законот за управните спорови, а ова не може биде причина за повторување на постапката било да се работи за погрешна примена на материјалниот пропис, било да се работи за промена на прописот по окончувањето на управно-судскиот спор, било судот по завршувањето на спорот го изменил своето правно стојалиште.

Од друга страна, одредбата од член 43 став 1 точка 6 од Законот за управните спорови се однесува на случаите кога на заинтересираното лице не му била дадена можност да учествува во управниот спор и од оваа причина истото може да бара повторување на постапката, бидејќи како на заинтересирана страна и било оневозможено да учествува во истата и да ги заштити своите права и правни интереси. Меѓутоа оваа причина се однесува само на заинтересираното лице и само заинтересирано лице во својство на странка има правен интерес да бара повторување на постапката по овој основ, а не другите странки во постапката како што се тужителот и тужениот орган во име на заинтересираното лице, бидејќи истите несомнено учествувале во постапката за управен спор и имале можност да ги остварат и заштитат своите

права и правни интереси.

Од овие причини Вишиот управен суд смета дека во конкретниот случај во тужбата за повторување на постапката Градот Скопје не го направи веројатно постоењето на законскиот основ за повторување на постапката, па следуваше судот да ја отфрли тужбата за повторување на постапката, согласно член 47 став 2 од Законот за управните спорови.

IV УЖ.бр.1212/2013 од 20.11.2013 година – денационализација

Ако органот не е во можност да прибави докази за тоа дали на поранешниот сопственик му бил исплатен надомест за одземениот имот или ако такви докази не постојат, тоа не може да биде на штета на барателите на денационализација и да биде основ за одбивање на барањето.

Од образложението:

Жалбата е неоснована.

Барателите Е. А., М.Х.А., Д. В. и Р. И., сите од Скопје, на ден 18.04.2002 година поднеле барање за денационализација на недвижен имот на КП во вкупна површина од 62.749 м² и КП бр. во вкупна површина од 15.081 м², одземено во корист на државата со Решение за експропријација на Градската експропријациона комисија, од поранешните сопственици А.Х. А., И. Х. А., М. Х. А., В. Х. А., К. С. и В. В. и за одземениот имот побарале надомест со друг имот од ист вид.

Тужениот орган, Комисија за одлучување по барањата за денационализација со седиште во општина Прилеп со оспореното Решение ДН, во повторна постапка, го одбила како неосновано барањето за денационализација од причини што од приложените и по службена должност прибавените докази утврдил дека за сите поранешни сопственици за одземениот имот биле донесени решенија за определување на надомест, како и налози за исплата на определениот надомест, од што произлегува дека надомест им бил исплатен, па според тоа согласно член 8 став 1 од Законот за денационализација, имотот предмет на барањето за денационализација не може да биде денационализиран.

Управниот суд со побиваната Пресуда, ја уважил тужбата на тужителите Е. А., М. Х. А., Д. В. и Р. И., сите од Скопје и го поништил оспореното Решение ДН, наоѓајќи дека истото е незаконито, од причини што при неговото донесување не биле утврдени сите факти од значење за донесување на правилна одлука, односно не било со сигурност утврдено дали на поранешните сопственици им бил исплатен надомест, а за утврдување на тој факт воопшто не биле прибавени докази. Исто така Управниот суд нашол дека тужениот орган не постапил по Пресудите на Управниот суд, а во кои биле дадени јасни

напатсвија во повторната постапка да се прибават докази од кои ќе се утврди дали определениот надомест за одзементиот имот бил и исплатен.

Вишиот управен суд најде дека пресудата на Управниот суд е правилна и законита, а оспореното решение е незаконито од причини што се заснова на погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, што довело и до погрешна примена на материјалното право.

Согласно член 2 од Законот за денационализација (Службен весник на Република Македонија бр.43/2000-пречистен текст и 44/07), се враќа имот, односно се дава надомест за имот на физички лица и на верски храмови, манастири и вакафи одземени од 2 август 1944 година: врз основа на прописите со кои е вршено општо одземање и ограничување на сопственоста; врз основа на прописите за одземање на имот заради остварување на општокорисни цели, како и имот експроприран заради остварување на општокорисни цели, односно општ интерес, ако не се исполнети условите за враќање на имотот според одредбите за експропријација и без правен основ.

Согласно член 8 став 1 од истиот закон, предмет на денационализација не е имот за кој е платен, односно даден надомест.

Во смисла на овие одредби Вишиот управен суд најде дека Управниот суд правилно утврдил дека оспореното решение се заснова на погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, односно дека и покрај укажувањата дадени во Пресудата на Управниот суд и Решението на Комисијата за решавање во управна постапка во втор степен од областа на денационализацијата при Владата на Република Македонија, со кое било поништено Решението за денационализација, во повторната постапка тужениот орган не постапил, односно не прибавил докази од надлежните институции од кои со сигурност би се утврдило дали на поранешните сопственици за одзементиот имот им бил исплатен определениот надомест.

Имено и покрај тоа што во списите по предметот постојат решенија со кои на поранешните сопственици им бил определен надомест, како и налози за исплата на тој надомест, донесени по нивно барање, не постои доказ дека овој надомест бил исплатен, а тужениот орган не прибавил докази за евентуална исплата на определениот надомест, односно за утврдување на овој факт. Решенијата за определување на надомест и налозите за исплата не се доказ дека надоместот бил платен.

Според цитираниот член 8 став 1 од Законот за денационализација не е доволно надоместот да бил определен, туку е потребно истиот да бил платен, а за тоа да постои чек за исплата или друг доказ со потпис на примателот.

Со оглед на тоа што вакви докази не постојат во списите по предметот, ниту пак биле прибавени од тужениот орган, и покрај напатсвијата дадени во Пресудата на Управниот суд, истиот погрешно прифатил дека определениот надомест бил и исплатен.

Оттука, во повторната постапка, тужениот орган да постапи по укажувањата дадени во оваа пресуда, па во таа смисла да прибави докази од надлежните институции од кои со сигурност би се утврдило дали на

поранешните сопственици им бил исплатен определениот надомест, од кој факт директно зависи остварувањето на правото на денационализација, па откако правилно ќе ја утврди фактичката состојба и правилно ќе го примени материјалното право, ќе донесе правилна и законита одлука. Доколку не е во можност да ги прибави тие докази или такви докази непостојат, тоа не може да биде на штета на барателите и да биде основ за одбивање на барањето за денационализација.

При повторното одлучување тужениот орган посебно да има предвид дека согласно член 52 од Законот за управните спорови, одлуките на судот се задолжителни. Во оваа одредба е предвидено дека кога судот ќе поништи акт против кој бил поведен управен спор, а според природата на работата што била предмет на спорот, место поништениот акт треба да се донесе друг, надлежниот орган е должен да го донесе без одлагање, а најдоцна во рок од 30 дена од денот на доставувањето на пресудата, при што е врзан со правното мислење на судот, како и со забелешките на судот во однос на постапката.

Од овие причини, Вишиот управен суд најде дека жалбените наводи се неосновани и одлучи како во изреката на пресудата, согласно член 357 од Законот за парничната постапка и член 7-а од Законот за управните спорови.

С Е Н Т Е Н Ц И

СПЕЦИЈАЛИЗИРАН СУДСКИ ОДДЕЛ ЗА ПЕНЗИИ, ПРАВА ОД ПЕНЗИСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРУВАЊЕ И ДРУГИ ПРАВА

I УЖ.бр.1349/2013 од 20.12.2013 година – социјална парична помош

Доколку биде утврдено дека корисникот неосновано се стекнал со парични средства од социјална помош, Центарот за социјална работа треба да го повика корисникот да се спогодат за износот, начинот и рокот за враќање на примените средства, па решението за поврат на средства да го донесе откако оваа постапка ќе биде спроведена.

Од образложението:

Жалбата е неоснована.

Со Решение на ЈУ Меѓуопштински Центар за социјална работа Гевгелија му престанало правото на социјална помош на тужителот Н. А. од Гевгелија признаено со Решение и Решение, сметано од 01.01.2010 година и бил

задолжен корисникот неосновано исплатениот износ на право на социјална парична помош за период од 01.01.2010 до 31.10.2011 година да ги врати на начин и постапка утврдени спогодбено со ЈУ МЦСР Гевгелија, а во спротивно наплатата на неосновано исплатениот износ од 32.487,00 денари, ќе се изврши по судски пат. Ова, од причини што на ден 28.11.2011 година врз основа на Уверение за остварени приходи од Управата за јавни приходи бр.22-2/220 било утврдено дека член на домаќинството остварил приход од 6.655,00 денари, а корисникот не ја пријавил настанатата промена во материјалната состојба.

Со оспореното Решение на Министерот за труд и социјална политика било потврдено првостепеното решение со образложение дека првостепениот орган правилно ја утврдил фактичката состојба и правилно го применил материјалното право, притоа прифаќајќи ги причините наведени во образложението на тоа решение.

Управниот суд со побиваната Пресуда ја уважил тужбата на тужителот и го поништил оспореното решение наоѓајќи дека истото се заснова на погрешна примена на материјалното право.

Вишиот управен суд најде дека пресудата на Управниот суд е правилна и законита.

Согласно член 209 од Законот за социјална заштита (Службен весник на Република Македонија бр.79/09, 36/11 и 51/11), корисникот кој со решение на Центарот остварил право на социјална парична помош, согласно со овој закон, должен е да ги врати примените средства и да ја надомести штетата ако врз основа на неточни или нецелосни податоци, за кои знаел или морал да знае дека се нецелосни или неточни, односно на друг противправен начин остварил право на социјална заштита на кое немал право според одредбите на овој закон или правото го остварил во повисок износ од износот што му следува за конкретното право согласно законот; ако правото од социјална заштита го остварил поради тоа што без оправдани причини не пријавил промена која влијае на престанокот или висината на правото, а знаел или морал да знае за таа промена и ако со оттуѓување на својот имот се довел во состојба да може да оствари право од социјална заштита или имотот го оттуѓил за време на користењето на правото.

Во член 213 од истиот закон е предвидено дека центарот кога ќе утврди дека корисникот остварил право од социјална заштита на начин утврден во членот 209 од овој закон ќе донесе решение со кое на корисникот ќе му престане правото од социјална заштита. Кога решението на Центарот, со кое на корисникот му престанува правото на социјална заштита, ќе стане конечно, Центарот ќе го повика корисникот на правото од социјална заштита да се спогодат за износот, начинот и рокот за враќање на примените средства, како и за висината на причинетата штета која тој треба да ја надомести. Ако корисникот на правото од социјална заштита и Центарот не се спогодат, Центарот ќе поднесе тужба до надлежниот суд за враќање на примените средства и правото на надомест на штета.

Во смисла на овие одредби Вишиот управен суд најде дека Управниот суд правилно го поништил оспореното решение од причини што истото се

заснова на погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право.

Имено, првостепениот орган му го прекинал правото на социјална помош на тужителот од причини што утврдил дека кај него настанала промена во материјалната состојба, односно истиот остварил приходи во износ од 6.655,00 денари, кои спротивно на цитираниот член 209 од Законот не ги пријавил, а како доказ за ваквата фактичка состојба го наведува Уверението за остварени приходи од Управата за јавни приходи.

Меѓутоа, Вишиот управен суд најде дека од страна на органите во управната постапка не било утврдено дали тужителот остварил приходи и по кој основ и дали се работи за приходи од кои истиот може да се издржува, а овој факт со сигурност не може да се утврди од Уверението за остварени приходи од Управата за јавни приходи на кое се повикува првостепениот орган. Ова, посебно имајќи го предвид неспорниот факт кој произлегува од списите по предметот дека тужителот добил подарок мобилен телефон од Т-Мобиле Македонија во вкупна вредност 6.655,00 денари, за кој бил пресметан и платен данок во износ од 665,50 денари од страна на Т-Мобиле Македонија.

Исто така, Управниот суд правилно утврдил дека органите во управната постапка неправилно го примениле, односно воопшто не го примениле цитираниот член 213 од Законот, во кој е предвиден начинот на кој се спроведува постапката доколку биде утврдено дека корисникот неосновано се стекнал со парични средства од социјална помош, па во таа смисла Центарот за социјална работа треба да го повика корисникот да се спогодат за износот, начинот и рокот за враќање на примените средства, како и за висината на причинетата штета која тој треба да ја надомести, а во конкретниот случај нема доказ дека таква постапка била спроведена.

Оттука, Вишиот управен суд најде дека во повторната постапка, имајќи ги предвид напатсвијата дадени во пресудата на Управниот суд и оваа пресуда, тужениот орган прво треба со сигурност да утврди дали настанала промена во материјалната состојба на тужителот која влијае на остварувањето на правото од социјална заштита, а доколку утврди таква промена, правилно да го примени цитираниот член 213 од Законот за социјална заштита.

Од овие причини, Вишиот управен суд најде дека жалбените наводи се неосновани и одлучи како во изреката на пресудата, согласно член 357 од Законот за парничната постапка во врска со член 7-а Законот за управните спорови.

II УЖ.бр.989/2013 од 17.10.2013 година – постојана парична помош

Обврската за издржување постои и помеѓу разведените брачни другари кои живеат во вонбрачна заедница, па со оглед на тоа, лицето кое било корисник на социјална помош, а стапило во вонбрачна заедница со лице кое

има средства и обврска за негово издржување, повеќе не може да остварува право на социјална помош.

Од образложението:

Жалбата е неоснована.

Со Решение на Центарот за социјална работа Гостивар, на тужителот му престанало правото на постојана парична помош, поради променети околности, а со ова решение престанало да важи Решението за продолжување на правото на постојана парична помош на тужителот. Ова, од причини што првостепениот орган извршил преиспитување на фактите, околностите и условите за остварување на правото, па утврдил дека корисникот на правото не известил за променети околности, односно дека од 01.04.2011 година живее во заедничко домаќинство со својот поранешен сопруг, кој е корисник на правото на пензија.

Тужениот орган со оспореното Решение ја одбил како неоснована жалбата на тужителот изјавена против првостепеното решение, со образложение дека првостепениот орган правилно ја утврдил фактичката состојба и правилно го применил материјалното право, притоа прифаќајќи ги причините наведени во образложението на побиваното решение.

Управниот суд со Пресуда ја одбил како неоснована тужбата на тужителот наоѓајќи дека постапката пред тужениот орган е правилно спроведена и со оспореното решение не е повреден законот на штета на тужителот, поради што истото е законито.

Вишиот управен суд најде дека пресудата на Управниот суд е правилна и законита.

Согласно член 13 став 2 од Законот за социјална заштита(Службен весник на Република Македонија бр.79/09 и 36/11), како семејство во смисла на овој закон се смета sameц или заедница на маж и жена, на родители и деца, и другите роднини кои живеат со нив и се должни согласно Законот за семејство да се издржуваат.

Право на постојана парична помош во смисла на член 57 од овој закон, има лице неспособно за работа и материјално необезбедено, кое не може да обезбеди средства за својата егзистенција врз основа на други приходи.

Во член 61-а од истиот закон е предвидено дека, Центарот врши непосреден увид заради утврдување на фактичката состојба на лицето и семејството. Непосредниот увид се врши по оценка на надлежниот центар, а најмалку еднаш во текот на годината.

Правото на постојана парична помош, согласно член 63 став 1 од Законот, не може да се оствари, односно му престанува на лице кое дало нецелосни или неистинити податоци за семејната, материјалната состојба и состојбата со имотот и имотните права.

Согласно член 190 став 1 од овој закон, подносителот на барањето е одговорен за вистинитоста на податоците во барањето. Согласно ставот 2,

подносителот на барањето, односно неговиот законски застапник или старател е должен надлежниот центар да го извести за секоја промена на фактите или околностите кои биле основа за признавање на правото од социјална заштита, најдоцна во рок од 15 дена од денот кога настанале тие промени. Во ставот 3 е предвидено дека, ако подносителот на барањето, односно неговиот законски застапник или старател не постапи согласно ставовите 1 и 2 од овој член, му престанува правото.

Согласно член 191 од Законот, центарот по службена должност повремено, а најмалку еднаш годишно го преиспитува постоењето на фактите и условите за стекнување и користење на правото од социјална заштита и доколку утврди дека истите се променети, донесува ново решение.

Имено, на ден 28.04.2011 година од страна на ЈУ Центар за социјална работа Гостивар бил извршен непосреден увид во домот на тужителот, во негово присуство и во присуство на неговиот поранешен сопруг А. Х., при што бил обавен разговор со нив и било утврдено дека поранешниот сопруг на тужителот, кој живеел во Албанија, се вратил во домот заедно со своите три деца од вториот брак и од неодамна сите заедно живеат. Поранешниот сопруг на тужителот А. Х. изјавил дека е корисник на пензија во износ од 7.322,00 денари. Исто така изјавил дека со тужителот повторно живеат заедно во едно семејство, меѓутоа повторно немаат склучено брак. Од страна на Центарот за социјална работа било утврдено дека ваквите промени во семејната и материјалната состојба не биле пријавени од страна на тужителот.

За извршениот непосреден увид бил составен Записник, потпишан од тужителот А. Ш. и неговиот поранешен сопруг А. Х., а на истиот немале никакви забелешки.

При ваква состојба на работите, која неспорно произлегува од списите по предметот, Вишиот управен суд најде дека престанале да постојат причините поради кои тужителот се стекнал со правото на постојана парична помош, а поради промена на семејната и материјалната состојба. Имено, тужителот не е повеќе материјално необезбедено лице кое не може да обезбеди средства за својата егзистенција, од причини што сега живее во заедница со поранешниот сопруг, кој е корисник на пензија во износ од 7.322,00 денари, а кој е должен да го издржува согласно членот 11 од Законот за семејство, во кој е предвидено дека издржувањето е право и должност на лицата кои живеат како во брачна, така и во вонбрачна заедница. Оттука, тоа што тужителот е разведен со поранешниот сопруг не го менува фактот дека материјалната состојба на тужителот е подобрена, со оглед на тоа што истиот живее во вонбрачна заедница со својот поранешен сопруг.

Сето ова дотолу повеќе, што тужителот постапил спротивно на обврската предвидена во цитираниот член 190 став 1 од Законот, за известување на Центарот за социјална работа, за секоја промена на фактите или околностите кои биле основа за признавање на правото од социјална заштита. Тужителот не го известил Центарот дека настанала промена во неговата материјална и семејна состојба, поради што во смисла на член 190 став 3 од Законот, правото на постојана парична помош му престанува.

Од овие причини Вишиот управен суд најде дека органите во управната постапка правилно одлучиле на тужителот да му престане правото на користење постојана парична помош, со оглед на тоа што истиот не ги пријавил настанатите промени кои влијаат на остварувањето на правото, а Управниот суд ја прифатил фактичката состојба и донел правилна и законита одлука.

Од овие причини, Вишиот управен суд најде дека жалбените наводи на тужителот се неосновани и одлучи како во изреката на пресудата, согласно член 357 од Законот за парничната постапка во врска со член 7-а Законот за управните спорови.

III УЖ.бр.1127/2013 од 18.11.2013 година – старосна пензија

Условите за остварување на право на старосна пензија не се исполнети на денот на престанокот на работниот однос ако на тој ден не биле платени придонесите за задолжително осигурување, туку на денот кога истите ќе бидат платени без оглед на тоа што работниот однос престанал порано.

Од образложението:

Жалбата е неоснована.

Со Решение на Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Република Македонија, му било признаено право на старосна пензија на тужителот С. Д. од Скопје, во месечен износ од 10.924,00 денари, сметано од 01.09.2007 година и пензијата ќе се исплатува од 01.09.2007 година. Во образложението на решението е наведено дека, во претходна постапка, со Решение на осигуреникот не му било признато право на старосна пензија бидејќи немал наполнето 64 години живот или 40 години пензиски стаж. Повторната постапка за остварување на правото е поведена на ден 23.08.2007 година, во која било утврдено дека на денот на поднесувањето на барањето осигуреникот има исполнето вкупно 40 години 1 месец и 14 дена пензиски стаж со што ги исполнува условите за остварување на старосна пензија, имајќи го предвид фактот дека придонесот за пензиско и инвалидско осигурување за периодот од 01.01.2003 до 24.06.2005 година, бил дополнително платен. Правото на пензија утврдил дека му припаѓа, односно дека истата ќе се исплатува од 01.09.2007 година, согласно член 144 од Законот за пензиско и инвалидско осигурување, како прв ден од наредниот месец од поднесеното барање.

Тужениот орган со оспореното Решение ја одбил како неоснована жалбата на тужителот изјавена против првостепеното решение со образложение дека со оглед на тоа што придонесите за пензиско и инвалидско осигурување биле дополнително платени, се работи за нови факти, па барањето поднесено на ден 23.08.2007 година, претсавува барање за обнова на постапка, поради што правилно бил применет членот 144 од Законот и

правото на пензија било признаено од 01.09.2007 година, како прв ден од наредниот месец од денот на поднесувањето на барањето.

Управниот суд со побиваната Пресуда ја уважил тужбата на С. Д. од Скопје, го поништил Решението на Комисијата на Владата на Република Македонија за решавање во втор степен по предметите од пензиското и инавалидското осигурување и Решението на Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Република Македонија, Подрачна единица Скопје, па на тужителот му се признава право на старосна пензија, сметано од 22.08.2007 година и ќе се исплатува од 22.08.2007 година, како и го задолжил Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Република Македонија, Подрачна единица Скопје да донесе посебно решение со кое ќе ја одреди висината на старосната пензија на тужителот, во рок од 15 дена од правосилноста на пресудата.

Вишиот управен суд најде дека пресудата на Управниот суд е правилна и законита и дека се исполнети сите услови за одлучување со полна јурисдикција, односно за решавање на управната работа, согласно член 40 став 1 точка 5 од Законот за управните спорови, од причини што претходно веќе еднаш со Пресуда бил поништен управниот акт, а органот не постапил по насоките и ставовите на судот изнесени во пресудата.

Решението на првостепениот и на тужениот орган се незаконити од причини што се засноваат на погрешна примена на материјалното право.

Условите за остварување право на старосна пензија се предвидени во членот 17 од Законот за пензиско и инвалидско осигурување (Службен весник на Република Македонија бр.80/93, 3/94, 14/95, 71/96, 32/97, 24/00, 96/00, 50/01, 85/03, 50/04, 4/05, 101/05, 70/06) и тие се осигуреникот да има наполнето 64 години живот (маж), односно 62 години (жена) и најмалку 15 години пензиски стаж. Овие услови треба кумулативно да бидат исполнети.

Во член 30 од Законот за изменување и дополнување на законот за пензиско и инвалидско осигурување (Службен весник на Република Македонија 24/00, 101/05 и 70/06) и член 10 од Законот за пензиско и инвалидско осигурување (Службен весник на Република Македонија бр. 50/01) е предвидено дека осигурениците кои на 01 септември 2000 година имале исполнет пензиски стаж од најмалку 35 години(маж), односно 30 години (жена), правото на старосна пензија може да го остварат и со исполнување на 40 години(маж), односно 35 години(жена) пензиски стаж, без оглед на возраста, најдоцна до 01 септември 2007 година.

Во стаж на осигурување во смисла на член 123-а од истиот Закон, се смета времето поминато во задолжително осигурување под услов да е платен придонесот за пензиско и инвалидско осигурување.

Согласно член 146 став 1 од Законот, правата од пензиското и инвалидското осигурување утврдени со овој закон, се здобиваат и пристигнуваат со денот на исполнувањето на условите, ако барањето е поднесено во рок од шест месеци од денот на исполнувањето на условите, а ако барањето е поднесено по истекот на тој рок од поднесувањето на барањето и за шест месеци наназад.

Од цитираните одредби произлегува дека осигурениците можат да остварат право на старосна пензија кога ќе ги исполнат условите за остварување на тоа право, а во стажот на осигурување се смета времето поминато во задолжително осигурување под услов да е платен придонесот за пензиско и инвалидско осигурување, со тоа што правото ќе се остварува од денот на исполнувањето на условите за признавање право на старосна пензија доколку барањето е поднесено во рок од шест месеци од денот на исполнувањето на условите, како што е во конкретниот случај.

Имено, од списите по предметот произлегува дека пред управните органи веќе еднаш била водена постапка за остварување на старосна пензија, поведена од страна на тужителот со барање поднесено на ден 19.04.2007 година, меѓутоа истото било одбиено од причини што било утврдено дека на денот на поднесувањето на барањето тужителот немал наполнето 64 години живот или 40 години стаж на осигурување.

Со дополнителната уплата на придонеси за периодот од 01.01.2003 година до 24.06.2005 година, на денот на престанокот на работниот однос 24.06.2005 година, тужителот остварил вкупен стаж на осигурување од 40 години 1 месец и 14 дена и со тоа ги исполнил условите за остварување на право на старосна пензија, поради што на ден 23.08.2007 година, поднел ново барање за признавање на правото. Постапувајќи по ова барање органите во управната постапка, го прифатиле како барање за обнова на постапка, па применувајќи ги одредбите за обнова на постапката, му признале право на старосна пензија сметано од 01.09.2007 година, согласно член 144 од Законот за пензиско и инвалидско осигурување, како прв ден од наредниот месец од денот на поднесувањето на барањето.

Вишиот управен суд најде дека органите во управната постапка погрешно го примениле материјалното право, односно ги примениле одредбите од Законот за пензиско и инвалидско осигурување што се однесуваат на обнова на постапката, од причини што во конкретниот случај не се работи за случаите предвидени во членот 143 став 1 од Законот во кој е предвидено дека ако по донесувањето на конечното решение се дознае за нови факти или се најдат односно се добие можност да се употребат нови докази кои сами или во врска со веќе изведените и употребените докази, би можеле да доведат до поинакво решение ако тие факти, односно докази би биле изнесени, односно употребени во поранешната постапка.

Имено, за обнова на постапката е потребно да станува збор за факти што постоеле во претходната постапка, а не биле познати или не можеле да се употребат, а таа можност настанала по донесувањето на конечното решение. Во конкретниот случај фактите од кои зависи остварувањето на правото на тужителот настанале по донесувањето на конечното решение, поради што поднесеното барање претставува ново барање за остварување на право на пензија. Првото барање на тужителот било одбиено поради неисполнување на условите, па откако дополнително биле платени придонесите што не биле платени, истиот ги исполнил условите за остварување на старосна пензија и поднел ново барање врз основа на ново настаната фактичка состојба.

Оттука, Управниот суд со побиваната пресуда правилно ги поништил првостепеното и второстепеното решение и ја решил управната работа на начин што на тужителот му го признал правото на старосна пензија сметано од 22.08.2007 година, применувајќи го притоа цитираниот член 146 став 1 од Законот, со оглед на тоа што барањето било поднесено на ден 23.08.2007 година, во рок од шест месеци од денот на исполнувањето на условите. Денот кога биле уплатени придонесите за пензиското и инвалидското осигурување, што не биле платени, е ден кога тужителот го остварил потребниот стаж од 40 години, односно ден кога се исполниле условите за остварување на старосна пензија, па од тие причини остварувањето на правото започнува од тој ден.

Исто така, Управниот суд правилно го задолжил првостепениот орган да донесе посебно решение во однос на висината на старосната пензија, во рок од 15 дена од правосилноста на пресудата.

Вишиот управен суд ги ценеше жалбенитен наводи дека Управниот суд погрешно го пресметал денот од кога тужителот го остварил правото на пензија и исплатата на пензијата и со тоа го повредил законот на штета на тужителот, а пензијата треба да се оствари од 01.07.2005 година, но најде дека се неосновани. Со оглед на тоа што тужителот не ги исполнил условите за остварување право на старосна пензија на денот на престанокот на работниот однос 24.06.2005 година, туку на денот кога биле платени придонесите 22.08.2007 година, а барањето за признавање право на старосна пензија е поднесено на ден 23.08.2007 година, Управниот суд правилно го применил цитираниот член 146 од Законот и правото на пензија го признал од денот на исполнувањето на условите, а тој ден е 22.08.2007 година.

Од овие причини, Вишиот управен суд одлучи како во изреката на пресудата, согласно член 357 од Законот за парничната постапка во врска со член 7-а Законот за управните спорови.

IV УЖ.бр.1128/2013 од 18.11.2013 година – старосна пензија

Доколку е спорен датумот на раѓање од што зависи остварувањето на правото на старосна пензија, а постојат податоци од надлежни органи на странска држава и на надлежни органи на Република Македонија, во кој датумот на раѓање е различно наведен, за утврдување на овој факт се користат податоците од надлежните органи во Република Македонија. Доколку лицето смета дека овие податоци се неточни има право да поведе постапка во Република Македонија за нивно исправање.

Од образложението:

Жалбата е неоснована.

Со Решение на Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Република Македонија, Стручна служба Скопје на тужителот Ј. Ч. од Урошевац,

Косово не му било признаено право на старосна пензија, од причини што врз основа на наводите во барањето, изведените докази и податоците од матичната евиденција било утврдено дека тужителот е роден на ден 03.04.1946 година и има навршено 63 години живот, од што произлегува дека истиот не ги исполнува условите предвидени во членот 17 од Законот за пензиско и инвалидско осигурување. Првостепениот орган од известието на Министерството за внатрешни работи-Централни полициски служби-Оддел за граѓански работи утврдил дека во евиденцијата тужителот е заведен со датум на раѓање 03.04.1946 година.

Тужениот орган со оспореното Решение ја одбил како неоснована жалбата на тужителот изјавена против првостепеното решение, со образложение дека првостепениот орган правилно го утврдил датумот на раѓање 03.04.1946 година, врз основа на податоците во матичната евиденција на Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Република Македонија и податоците добиени од Министерството за внатрешни работи на Република Македонија, од кои произлегува дека на денот на поднесувањето на барањето тужителот не ги исполнувал условите за остварување на право на старосна пензија.

Управниот суд со побиваната Пресуда ја одбил како неоснована тужбата наоѓајќи дека постапката пред тужениот орган е правилно спроведена и со оспореното решение не е повреден законот на штета на тужителот, поради што истото е законито.

Вишиот управен суд најде дека пресудата на Управниот суд е правилна и законита.

Во конкретниот случај предмет на управната постапка, а и на управниот спор е остварувањето на право на старосна пензија на тужителот, а спорно во постапката, од што зависи остварувањето на правото, е датумот на раѓање на тужителот и тоа дали е роден на ден 03.04.1942 година или 03.04.1946 година.

Условите за остварување право на старосна пензија се предвидени во членот 17 од Законот за пензиско и инвалидско осигурување (Службен весник на Република Македонија бр.80/93, 3/94, 14/95, 71/96, 32/97, 24/00, 96/00, 50/01, 85/03, 50/04 и 4/05, 101/05 и 70/06) и тие се осигуреникот да има наполнето 64 години живот(маж), односно 62 години(жена) и најмалку 15 години пензиски стаж.Овие услови треба кумулативно да бидат исполнети.

Во стаж на осигурување во смисла на член 123-а од истиот Закон, се смета времето поминато во задолжително осигурување под услов да е платен придонесот за пензиско и инвалидско осигурување.

Согласно член 138 од Законот, пензискиот стаж и платата, како и другите факти од влијание врз стекнувањето и утврдувањето на правата се земаат предвид при остварувањето на правата од пензиското и инвалидското осигурување, врз основа на податоците утврдени во матичната евиденција за осигурениците и корисниците на правата од пензиското и инвалидското осигурување.

Во член 1 став 1 и 2 од Законот за матичната евиденција за осигурениците и корисниците на права од пензиското и инвалидското осигурување (Службен весник на Република Македонија бр.16/04) е предвидено дека со овој закон се уредува матичната евиденција на осигурениците и корисниците на права од пензиското и инвалидското осигурување, која содржи податоци потребни за остварување на правата од пензиското и инвалидското осигурување. Во матичната евиденција се водат податоци за осигурениците, корисниците на права од пензиското и инвалидското осигурување и обврзниците за плаќање на придонеси за пензиско и инвалидско осигурување.

Во членот 2 од овој закон е предвидено дека матичната евиденција ја воспоставува и води Фондот за пензиско и инвалидско осигурување. Согласно член 3 од истиот закон, податоците кои се водат во матичната евиденција Фондот ги добива од обврзниците за пријавување податоци определени со овој закон кои се истовремено и обврзници за плаќање на придонеси за пензиско и инвалидско осигурување(обврзници за пријавување податоци). Согласно член 8 точка 2 од истиот закон, во матичната евиденција се внесува и единствениот матичен број на граѓанинот.

Во членот 26 став 1, точка 3 од Законот е предвидено дека ако дополнително се утврди дека податоците во матичната евиденција се внесени неисправни, неточни или нецелосни, истите можат да се менуваат.

Од овие одредби произлегува дека за остварувањето на право на старосна пензија основен услов е осигуреникот да има наполнето 64 години живот и најмалку 15 години стаж на осигурување, а за остварување на правото, односно утврдување дали се исполнети условите за остварување на правото се користат податоците од матичната евиденција, како најрелевантни податоци.

Имено, органите во управната постапка, врз основа на податоците од матичната евиденција за тужителот во Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Република Македонија, податоците од Министерството за внатрешни работи на Република Македонија, а имајќи го предвид и дописот од Швајцарската конфедерација од 04.12.2009 година, утврдиле дека тужителот е роден на ден 03.04.1946 година и на денот на поднесувањето на барањето 11.12.2006 година, немал наполнето 64 години живот, поради што не ги исполнувал условите за остварување на старосна пензија.

Вишиот управен суд најде дека органите во управната постапка правилно утврдиле, а Управниот суд прифатил дека тужителот е роден на ден 03.04.1946 година, а за утврдување на тој факт биле користени податоците во матичната евиденција при Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Република Македонија, во кои е наведен овој датум на раѓање и матичниот број на тужителот, кои се најрелевантни податоци за остварување на правото во Република Македонија. Овој факт се потврдува и со податоците за тужителот од евиденцијата на Министерството за внатрешни работи на Република Македонија, работната книшка на тужителот, во која е наведен датум на раѓање 03.04.1946 година, како и дописот од Швајцарската конфедерација од 04.12.2009 година. Сето ова, а посебно имајќи ја предвид своерачно напишаната и потпишаната молба поднесена од тужителот до Фондот на ден

04.06.1998 година, во која истиот го навел својот единствен матичен број од кој се утврдува датумот на раѓање 03.04.1946 година.

Имено, тужителот во текот на управната постапка, а и кон тужбата и кон жалбата доставува докази од надлежни органи во Косово, како доказ за своите наводи дека е роден на ден 03.04.1942 година, меѓутоа тие докази не можат да бидат основ за поинакво одлучување при постоење на јасни и релевантни докази од надлежни македонски органи, а во услови во кои тужителот доколку сметал дека датумот на раѓање е погрешно евидентиран имал можност согласно цитираниот член 26 став 1 точка 3 од Законот за матичната евиденција за осигурениците и корисниците на права од пензиското и инвалидското осигурување, да поведе постапка за промена, односно исправка, меѓутоа во списите по предметот нема доказ дека таква постапка е поведена.

Оттука, Вишиот управен суд најде дека во моментот на поднесувањето на барањето за остварување на право на старосна пензија тужителот не ги исполнувал законски предвидените услови, меѓутоа тоа не е пречка кога ќе ги исполни условите да поднесе ново барање за старосна пензија. Всушност, во списите по предметот постои Решение со кое тужителот се стекнал со право на старосна пензија, меѓутоа истото не е предмет на овој спор.

Вишиот управен суд ги ценеше жалбените наводи, но најде дека се без значење за донесување на поинаква одлука, од причини што овие наводи веќе биле предмет на оценка од тужениот орган и Управниот суд.

Од овие причини, Вишиот управен суд одлучи како во изреката на пресудата, согласно член 357 од Законот за парничната постапка во врска со член 7-а Законот за управните спорови.

С Е Н Т Е Н Ц И

СПЕЦИЈАЛИЗИРАН СУДСКИ ОДДЕЛ ЗА ФИНАНСИСКИ, ЦАРИНСКИ, ДАНОЧНИ И ДРУГИ ПРАВА

I УЖ.бр.1238/2013 од 12.12.2013 година – молчење на администрација

Рокот од 15 дена за уредување на тужбата предвиден во член 28 став 1 во Законот за управни спорови, во случај кога доставувањето на барањето за уредување се врши преку огласна табла во судот, почнува да тече по истекот на 8 дена од денот кога барањето било објавено.

Од образложението:

Управниот суд со Решение ја запрел постапката по тужбата на тужителката В. Б. од Скопје изјавена против Министерството за финансии, за молчење на администрација.

Против решението на Управниот суд жалба изјави тужителката поради суштествени повреди на одредбите на постапката и погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба, со предлог жалбата да се уважи, решението на Управниот суд да се укине и предметот да се врати на повторно одлучување на Управниот суд.

Тужениот орган не поднесе одговор на жалба, но ги достави списите по предметот.

Вишиот управен суд, по проучување на списите по предметот, наводите во жалбата и испитувајќи го побиваното решение во смисла на член 354, став 1 во врска со член 371 од Законот за парнична постапка, најде:

Жалбата е основана.

Во конкретниот случај од списите во предметот произлегува дека на ден 10.05.2012 година до Управниот суд тужителката поднела тужба против Министерството за финансии, за молчење на администрација. Во тужбата се наведува дека со Решение на Министерството за финансии, Управа за јавни приходи, Регионална дирекција-Скопје со кое била ставена забрана на пренос на парични средства на сметката на тужителката во износ од 9.678,00 денари за месец октомври 2010 година. Против наведеното решение, тужителката доставила жалба до второстепениот орган, кој во предвидениот рок од 60 дена не одлучил по истата, ниту пак донел одлука во дополнителниот рок од 7 дена од денот на доставеното барање по повод изјавената жалба.

Постапувајќи по доставената тужба, Управниот суд со Допис побарал од тужениот орган да ги достави списите по предметот, заради негово натамошно постапување и одлучување.

Со Одговор на тужба од 15.08.2012 година, Министерството за финансии го известил Управниот суд дека е донесено Решение, со кое жалбата на тужителката се одбива како неоснована.

Со Допис, Управниот суд ја известил тужителката за донесениот второстепен акт и побарал во рок од 15 дена да се произнесе дали останува на поднесената тужба или ја проширува спрема донесеното решение доколку не е задоволна со истото. Ваквото известување не е уредно доставено до тужителката, видно од печатот на поштенската служба ставен на пликото, каде што е нотирано дека е иселена. Со оглед на ваквата состојба, Управниот суд на огласна табла на ден 08.10.2012 година истакнал оглас со кој се поканува тужителката да се јави во судот за да го прими претходно наведеното известување од 11.09.2012 година. При тоа е наведено дека доколку во рок од 8 дена тужителката не се јави ќе се смета дека доставувањето е уредно извршено.

Управниот суд, ценејќи дека тужителката не постапила по барањето на судот и дека се исполнети законските услови, го донел побиваното решение со

кое ја запрел постапката по тужбата на тужителката изјавена против Министерството за финансии, за молчење на администрација.

Вишиот управен суд одлучувајќи по жалбата најде дека со оспореното решение се сторени суштествени повреди на правилата на постапката, што истото го прави незаконито.

Согласно член 22 став 1 од Законот за управните спорови („Службен весник на Република Македонија“ број 26/2006 и 150/2010), ако второстепениот орган во рок од 60 дена или во пократок рок определен со посебен пропис не донел решение по жалбата на странката против првостепеното решение, а не го донесе ниту во рок од седум дена по повторното барање, странката може да поведе управен спор како да е одбиена жалбата.

Согласно член 28 став 1 од Законот, ако органот за време на судската постапка донесе друг акт со кој се менува или се става вон сила управниот акт против кого е поведен управен спор, како и кога во случајот од членот 22 на овој закон, дополнително ќе донесе управен акт, тој орган, покрај тужителот, едновременно ќе го извести и судот пред кој е поведен спорот. Управниот суд во тој случај ќе го повика тужителот во рок од 15 дена да изјави дали со дополнително донесениот акт е задоволен или останува при тужбата и во кој обем, односно дали тужбата ја проширува и врз новиот акт. Согласно став 2 од истиот член, ако тужителот изјави дека со дополнително донесениот акт е задоволен или ако не даде изјава во рокот од ставот 1 на овој член, Управниот суд ќе донесе решение за запирање на постапката. Согласно став 3 од истиот член, ако тужителот изјави дека не е задоволен со новиот акт, Управниот суд ќе ја продолжи постапката.

Вишиот управен суд смета дека по конкретниот предмет Управниот суд не ги испочитувал правилата на постапката и законските рокови за одлучување кои се неопходни за донесување на правилна и законита одлука. Во оваа смисла, Управниот суд при донесувањето на решението сторил суштествени повреди на одредбите на парничната постапка во смисла на член 343 став 1 и 2 точка 10 од ЗПП во кој е предвидено дека суштествена повреда на одредбите од парничната постапка постои ако судот во текот на постапката не применил или неправилно применил некоја одредба од овој закон, а тоа влијаело или можело да влијае врз донесување на законита и правилна пресуда.

Имено, во Огласот од 08.10.2012 година на Управниот суд јасно е наведено дека доколку во рок од 8 дена тужителката не се јави во судот за да го прими известувањето од 11.09.2012 година, ќе се смета дека доставувањето е уредно извршено. Истотака, во предметното известување судот јасно ја известил тужителката за донесениот второстепен акт и побарал во рок од 15 дена да се произнесе дали останува на поднесената тужба или ја проширува истата спрема донесеното решение доколку не е задоволна со истото. Оттука, со оглед на тоа што огласот е објавен на ден 08.10.2012 година, а по истекот на 8 дена се смета дека доставата е извршена, произлегува дека 18.10.2012 година ќе се смета како последен ден од извршената достава. Рокот од 15 дена, кој и е оставен на тужителката да се произнесе во однос на поднесената тужба, започнува од наредниот ден, односно од 19.10.2012 година и завршува на ден 02.11.2012 година. По истекот на овој рок на ден 02.11.2012 година,

судот можел да донесе одлука по конкретниов управен спор. Побиваното решение Управниот суд го донел на ден 18.10.2012 година, што значи дека судот одлучувал пред истекот на предвидениот законски рок од 15 дена, кој завршувал на ден 02.11.2012 година и кој бил оставен на тужителката да го оствари законското право да се изјасни во однос на поднесената тужба.

Со оглед на ваквата состојба, Вишиот управен суд цени дека при повторното постапување Управниот суд треба со сигурност да утврди дали во тогаш предвидениот рок од 15 дена, тужителката доставила допис до судот со кој го известила во однос на поднесената тужба. Доколку се констатира дека во дадениот законски рок тужителката писмено се произнела, Вишиот управен суд цени дека е потребно Управниот суд да одлучи согласно доставеното изјаснување и погорецитираните законски одредби, кои се применуваат и во случај ако Управниот суд утврди дека тужителката нема доставено писмено произнесување во наведениот период.

Врз основа на изнесеното, следуваше Вишиот управен суд согласно член 355 од Законот за парнична постапка да одлучи како во изреката на решението.

II УПРЖ.бр.1032/2013 од 22.10.2013 година –данок на имот

Во Законот за даноците на имот, децидно е наведено дека надлежност за одлучување по жалба има министерот за финансии или од него овластено лице, што значи дека дека функционерот кој раководи со ресорното министерство не е исклучиво надлежен да носи одлуки по жалба, туку за предметната надлежност може да овласти и друго лице, а тоа може да биде и заменик министерот за финансии.

Од образложението:

Жалбата е неоснована.

Од списите на предметот е видно дека со Решенија, донесени од Градоначалникот на Општина Охрид е утврден данок на имот на тужителот за периодот од 2008 година, 2009 година и 2010 година.

Постапувајќи по поднесената жалба изјавена од тужителот, Министерството за финансии со оспореното решение истата ја одбил како неоснована, со образложение дека првостепеното решение е донесено врз основа на закон.

Управниот суд со побиваната пресуда, ја одбил како неоснована тужбата на тужителот, оценувајќи дека оспореното решение е законито.

По наоѓање на Вишиот управен суд, побиваната пресуда на Управниот суд е правилна.

Согласно член 52, став 1 од Законот за даноците на имот (“Сл.весник на Р.М.”бр.61/04, 92/07, 102/08, 35/11, 53/11 и 84/12) против решението на градоначалникот на општината, на градоначалникот на општините во градот Скопје и на градоначалникот на градот Скопје може да се поднесе жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението, до Министерството за финансии. Согласно став 2 од истиот член, градоначалникот на општината, градоначалникот на општините во градот Скопје и градоначалникот на градот Скопје е должен жалбата заедно со сите списи на предметот да ја достави до Министерството за финансии во рок од пет работни дена од денот на приемот на истата, а министерот за финансии или од него овластено лице донесува одлука во рок од 45 дена од денот на приемот на жалбата со списите на предметот.

Со оглед на цитираната законска одредба, Вишиот управен суд наоѓа дека согласно измените на Законот за даноците на имот, објавени во „Службен весник на Република Македонија“ број 53 од 14.04.2011 година, оспореното решение на второстепениот орган може да биде потпишано од Министерот за финансии или пак од него овластено лице. Имајќи предвид дека оспореното решение на тужениот орган е донесено на ден 12.10.2011 година, односно по стапување во сила на погоренаведените измени и истото е потпишано од заменик министер за финансии, по овластување на министерот, овој суд цени дека второстепениот орган постапил согласно наведената законска одредба.

Вишиот управен суд ги ценеше жалбените наводи на тужителот, од кои произлегува дека ја спори надлежноста на заменик министерот за финансии да постапува и одлучува по поднесената жалба против првостепеното решение за данок на имот, на што укажал и во тужбата поднесена пред Управниот суд, но најде дека не се од влијание за поинакво одлучување. Наведеново, од причина што во Законот за даноците на имот, децидно е наведено дека надлежност за одлучување по жалба има министерот за финансии или од него овластено лице, што значи дека дека функционерот кој раководи со ресорното министерство не е исклучиво надлежен да носи одлуки по жалба, туку за предметната надлежност може да овласти и друго лице, како што во случајов е заменик министерот за финансии.

Поради изложеното, Судот одлучи како во изреката на пресудата согласно член 7-а од Законот за управните спорови и член 357 од Законот за парничната постапка.

III УПРЖ.бр.1249/2013 од 12.12.2013 година – право на паричен надомест како невработено лице

Во однос на постапките за остварување на право на паричен надоместок до вработување важат одредбите на законот кој е во сила во време на

поднесувањето на барањето, а не оние кои биле во сила во моментот на престанокот на работниот однос.

Од образложението:

Жалбата е неоснована.

Од списите на предметот е видно дека со Решение на Агенцијата за вработување на Република Македонија-Центар за вработување-Скопје на тужителот му е признато правото на паричен надоместок во траење од 12 месеци, почнувајќи од 31.01.2012 година до 30.01.2013 година во висина од 7.681,00 денари месечно. Со решението е утврдено дека на ден 30.01.2012 година на тужителот му престанал работниот однос со отказ поради економски, технолошки и структурални промени во Друштвото за производство, трговија и услуги. Воедно, утврдено е дека истиот нема право на пензиско и инвалидско осигурување, бидејќи не ги исполнува условите од членот 64, став 1, точка 4 од Законот за вработување и осигурување во случај на невработеност, односно има над 15 години стаж на осигурување, во случајов има 34 години, 06 месеци и 00 денови стаж на осигурување и нема над 62 години и 6 месеци возраст за мажи, односно има 62 години, 00 месеци и 30 дена возраст.

Постапувајќи по жалба на тужителот, второстепениот орган ја одбил истата, со образложение дека првостепеното решение е донесено врз основа на закон.

Управниот суд со побиваната пресуда, ја одбил како неоснована тужбата на тужителот, наоѓајќи дека управната постапка е спроведена правилно, а оспореното решение е законито.

Вишиот управен суд најде дека пресудата на Управниот суд е правилна и законита.

Согласно член 64 став 1 точка 4 од Законот за вработување и осигурување во случај на невработеност („Службен весник на Република Македонија“ број 37/97, 25/00, 1201/00, 50/01, 25/03, 37/04, 04/05, 50/06, 29/07, 102/08, 161/08, 50/10, 88/10, 51/11 и 11/12), права од осигурување во случај на невработеност, според овој закон е право на пензиско и инвалидско осигурување во согласност со прописите за пензиско и инвалидско осигурување на невработеното лице корисник на паричен надомест на кое му недостасуваат најмногу до 18 месеци пред исполнување на услови за стекнување право на старосна пензија, а кое нема 15 години стаж на осигурување, до остварување на 15 години стаж на осигурување.

Согласно член 71, став 1, точка 7 од цитираниот закон, времето за кое се исплатува на паричниот надоместок зависи од времето за кое невработеното лице било осигурувано во случај на невработеност. Според став 2 точка 12 од истиот член, паричниот надомест на невработеното лице се исплатува за 12 месеци, ако има стаж на осигурување над 25 години. Според став 3 на истиот член, на невработеното лице кое има над 15 години стаж на осигурување, а на

кое му недостасуваат најмногу до 18 месеци пред исполнување на условите за стекнување на правото на старосна пензија, паричен надоместок му се исплатува до неговото вработување, односно до настапување на некој од основите за престанок на правото на паричен надоместок.

Согласно член 74, став 1 од Законот, паричниот надоместок на невработеното лице му припаѓа од денот на престанокот на работниот однос, ако невработеното лице поднесе барање до Агенцијата кај која е уплатуван придонесот за вработување, во рок од 30 дена од денот на престанокот на работниот однос.

Во конкретниот случај, првостепениот орган, постапувајќи по барањето на тужителот за признавање на правото на паричен надоместок, правилно утврдил дека работниот однос на тужителот му престанал со отказ поради економски, технолошки и структурални промени на ден 30.01.2012 година. Исто така, правилно е утврдено кога е прифатено дека барањето за остварување на правото на паричен надоместок е поднесено на 13.02.2012 година, кога веќе биле во примена одредбите од Законот за изменување и дополнување на Законот за вработување и осигурување во случај на невработеност (објавен во „Службен весник на Република Македонија“ број 11/2012 од 24.01.2012 година, а стапил во сила на ден 01.02.2012 година). Со измените на законот, односно со измените на членот 64, став 1, точка 4 и членот 71, став 3, невработеното лице може да го оствари правото на паричен надоместок до вработување, односно до настапувањето на некои од основите за престанок на правото на паричен надоместок, ако му недостасуваат најмногу до 18 месеци пред исполнување на условите за стекнување право на старосна пензија. Со оглед на тоа што на тужителот му недостасувале повеќе од 18 месеци пред исполнување на условите за стекнување право на старосна пензија, а истиот имал над 15 години стаж на осигурување, правилно е утврдено дека не ги исполнувал условите да го оствари наведеното право од осигурување во случај на невработеност, во траење како што предвидува законот. Оттука, Вишиот управен суд наоѓа дека правилно е оценето дека во време на поднесување на барањето на тужителот веќе важеле нови услови за остварување за правото на надоместок по кои е постапено и одлучено од страна на органите во управната постапка, а правилно е прифатено од Управниот суд. Во овој контекст, се и одредбите од членот 4, став 2 од Законот за изменување и дополнување на Законот за вработување и осигурување во случај на невработеност („Службен весник на Република Македонија“ број 11/2012), според кои започнатите постапки за остварување на правата од осигурување во случај на невработеност, ќе се завршат според законот кој важел во моментот на започнувањето на постапката, што практично значи дека по стапувањето во сила на погоренаведените измени на законот од 01.02.2012 година, истите се применуваат на сите постапки за кои се поднесени барања, односно кои се започнати по овој датум.

Со оглед на наведените законски одредби и имајќи ја предвид фактичката состојба утврдена во текот на управната постапка, Вишиот управен суд цени дека се неосновани жалбените наводи на тужителот, според кои требало да се применат законските одредби кои важеле во време на престанокот на работниот однос, а не од времето на поднесување на барањето

за остварување на неговото право и да му се признае правото на паричен надоместок до неговото вработување, односно до настапувањето на некои од основите за престанок на истото.

Поради изложеното, Вишиот управен суд одлучи како во изреката на пресудата, согласно член 7-а од законот за Управните спорови и член 357 од Законот за парнична постапка.

IV УЖ.бр.1212/2013 од 03.12.2013 година – азил

Во постапката за признавање на правото на азил пред органите на управата, задолжително треба да биде сослушан барателот на азил, и за таквото сослушување да биде составен записник.

Од образложението:

Жалбата е основана.

Во постапката е утврдено дека тужителите поднеле барање за признавање право на азил во Република Македонија заведено под , при што со Решение им е признато право на азил заради хуманитарна заштита во Република Македонија. Со Решение на тужителите им е признато право на азил заради хуманитарна заштита во Република Македонија. Со Решение им се продолжува правото на азил заради супсидијарна заштита во Република Македонија. Исто така со Решенија, повторно им е продолжено право на азил заради супсидијарна заштита во Република Македонија.

На погоре цитираните решенија тужителите вложиле жалба по која Комисијата за решавање во управна постапка во втор степен од областа на внатрешните работи, судството, локалната самоуправа и работите од верски карактер при Влада на Република Македонија донела Решение, со кое жалбата се одбива како неоснована. Против ова решение тужителите повеле управен спор, а Управниот суд донел Пресуда, со која тужбата на тужителите ја уважил, а оспореното решение го поништил.

Тужениот орган постапувајќи по напатствијата дадени од страна на Управниот суд, во повторената постапка го донел сега оспореното Решение, со кое жалбата се одбива како неоснована, со образложение дека Комисијата извршила увид во списите по предметот и утврдила дека сега тужителите уживаат право на престој врз основа на признаено право на азил заради субсидијарна заштита.

Тужителите повторно повеле постапка за управен спор пред Управниот суд.

Вишиот управен суд најде дека вака донесената одлука на Управниот суд, е незаконита и со истата е повреден законот на штета на тужителот.

Согласно член 2 од Законот за азил и привремена заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 49/03, 66/07, 141/08 и 19/09), правото на азил е заштита, што Република Македонија ја дава под услови и постапка предвидени со овој закон, на следните категории лица: признаен бегалец (бегалец по Конвенцијата на статусот на бегалците од 1951 година и Протоколот за статусот на бегалците од 1967 година) и лице под супсидијарна заштита.

Согласно член 4 од истиот закон, признаен бегалец е странец за кој по испитување на неговото барање е утврдено дека ги исполнува условите определени со Конвенцијата од член 2 алинеја 1 на овој закон, односно лице кое поради оправдан страв дека ќе биде прогонето заради својата раса, вера, националност, припадност на одредена социјална група или поради своето политичко уверување е надвор од државата чиј државјанин е и не може или поради таков страв не сака да биде под заштита на таа држава или кое доколку е без државјанство е надвор од државата во која имало вообичаено место на престој, не може или поради таков страв не сака да се врати во неа.

Согласно член 15 од истиот закон, во постапката за признавање право на азил соодветно се применуваат одредбите на Законот за општа управна постапка, ако со овој закон поинаку не е определено.

Согласно член 28 став 1 од истиот закон, барателот на право на азил лично ќе се сослуша, а сослушувањето може да биде и аудио снимено. Согласно став 4 од истиот член, за време на сослушувањето се води записник. Записникот го потпишуваат лицата кои учествувале во сослушувањето.

Во конкретниот случај видно од увидот во списите по предметот тужителите поднеле барање за признавање право на азил, при што е спроведена редовна постапка согласно Законот за азил и привремена заштита. Сочинети се записници за сослушување и тоа во случаевите кога на тужителите им е признаено право на азил заради хуманитарна заштита во Република Македонија, како и во случај кога им е признато право на азил заради супсидијарна заштита во Република Македонија.

Одлучувајќи по жалбата на тужителите, тужениот орган го донел оспореното решение со кое жалбата ја одбил како неоснована со образложение дека извршил увид во списите по предметот и утврдил дека на жалителите им е признато право на азил заради супсидијарна заштита.

Управниот суд со побиваната пресуда тужбата на тужителите ја одбил како неоснована со образложение дека тужениот орган од извршениот увид во документацијата по предметот правилно утврдил дека сеуште не постојат услови за признавање статус на признаен бегалец согласно член 2 став 1 точка 1 од Законот за азил и привремена заштита.

Вишиот управен суд наоѓа дека со наведеното решение на тужениот орган, се повредени правилата на постапката и погрешно е применето процесното право, односно Законот за општата управна постапка, како и

материјалното право Законот за азил и привремена заштита. Ова од причина што ниту првостепениот, ниту второстепениот орган, не утврдиле јасна и целосна фактичка состојба, врз основа на која би донеле правилна одлука. Имено, од ниту еден приложен доказ не може да се утврди дека органите правилно ја спровеле постапката по барање на тужителите и дека редовната постапка спроведена пред Одделението за азил е спроведена на начин што барателите на азил во конкретниот случај за категорија признаен бегалец се сослушани и дека е сочинет записник. Напротив од приложените докази произлегува дека тужениот орган извршил увид во списите по претходно оформениот предмет. Органите било потребно да изведат докази врз основа на кои ќе ја утврдат фактичката состојба и да наведат од каде произлегува истата. При состојба кога не постапиле согласно наведеното, го повредиле законот на штета на тужителот и сториле суштествена повреда на одредбите од Законот за општата управна постапка, што донесеното решение го прави незаконито, а врз која неправилно утврдена фактичка состојба повредено е и материјалното право.

На сите овие наводи основано се укажува во жалбата изјавена од тужителите, заради што беше потребно истата да се уважи, Пресудата на Управниот суд да се преиначи и оспореното Решение на Комисијата за решавање во управна постапка во втор степен од областа на внатрешните работи, судството, локалната самоуправа и работите од верски карактер при Влада на Република Македонија, се поништи.

Во повторната постапка потребно е органите согласно наведеното, во управната постапка да ги утврдат сите факти и докази што се од значење за правилно и целосно утврдување на фактичката состојба, да сочинат записник за обавен разговор во врска со поднесеното барање за категорија признаен бегалец, на основа на што ќе донесат јасна, разбирлива и на закон заснована одлука.

Во однос на барањето за надомест на трошоци во управно судска постапка, истото се одбива како неосновано од причина што согласно член 7-б од Законот за управните спорови, во управен спор странките сами ги поднесуваат трошоците што ги предизвикале со свое дејствие.

Поради изложеното следуваše Вишиот управен суд согласно член 355 од Законот за парнична постапка, а во врска со член 7-а од Законот за управните спорови да одлучи како во изреката на пресудата.

V УЖ.бр.805/2013 од 04.07.2013 година – данок на додадена вредност

Во однос на рокот за застарување на даночните обврски и каде е наведено дека застарувањето на даноците и споредните давачки започнува со истекот на годината во која што е настаната фактичката состојба. Во

конкретниот случај тоа е истекот на 2003 година и не се изминати 10 години од годината во која е остварена фактичката состојба.

Од образложението:

Жалбата е неоснована.

Со Решение на Министерот за финансии, била одбиена жалбата на тужителот изјавена против Решението на Управата за јавни приходи Регионална дирекција Скопје, со кое се задолжува тужителот со данок на додадена вредност за даночен период од 01.03.2003 до 31.12.2003 година во износ од 3.330.710,00 денари. Ова откако претходно од страна на Управата за јавни приходи Регионална дирекција Скопје, била извршена надворешна контрола кај тужителот за данок на додадена вредност за периодот од 01.03.2003 до 31.12.2003 година. При тоа било утврдено дека даночниот обврзник за деловната 2003 година искажал пресметан данок во вкупен износ од 33.184.595,00 денари. По основ на извоз евидентирани се приходи во вкупен износ од 12.707.752,00 денари кои се ослободени од оданочување со право на одбивка на претходни даноци. Со увид во книговодствената евиденција и доставените даночни пријави за деловната 2003 година, се констатира дека даночниот обврзник евидентирал претходен ДДВ во вкупен износ од 33.148.620,00 денари по основ набавка на трговска стока од домашни добавувачи и прием на трговска стока по влезни фактури за даночен период од 2003 година од добавувачот С. И. ДОО Скопје, во вредност од 1.880.556,00 денари по кој е превземен претходен ДДВ во износ од 338.500,00 денари. Со увидот во службената евиденција се констатира дека даночниот обврзник С. И. ДОО Скопје, регистриран како даночен обврзник за целите на данок на додадена вредност, не поднесувал даночни пријави на образец ДДВ 04 за соодветен даночен период, за што е сочинет Записник. Овој даночен обврзник немал вработени лица, ниту магацин, ниту опрема, ниту влезни исполнувања за набавка на трговска стока фактурирана од друштвото Елинг Скопје. Со контролата се констатира дека по влезни ДДВ фактури е евидентиран прием на трговска стока од добавувачите Е., Б. Д., Д., И. и Ж. компани, по влезни фактури по кои е превземен вкупно претходно ДДВ во износ од 2.992.210,00 денари. Кај даночниот обврзник евидентиранот прием не е врз основа на веродостојна документација и веродостојни ДДВ фактури, поради што не се исполнети условите за одбивка на претходен данок во вкупен износ од 2.992.210,00 денари за даночен период од 01.03.2003 до 31.12.2003 година.

Од извршената контрола и увидот во издадените фактури од цитираните правни субјекти према тужителот, се констатира дека е евидентиран прием на трговска стока по влезни фактури број 101, 143, 146, 152, 154, 159, 166, 169, 171, 173 и 176 од добавувачот Силф интернационал Скопје во вредност од 1.880.556,00 денари, по кои е превземен вкупно претходен данок на додадена вредност од 338.500,00 денари. Даночниот обврзник С. ДОО Скопје, иако регистриран даночен обврзник за целите на данок на додадена вредност не поднесувал даночни пријави за соодветен даночен период. Со контролата се констатира дека е евидентиран прием на трговска стока набавена како опрема по приемници за која се издадени фактури број 411, 402, 372, 375, 369, 361,

334, 331, 326 и 286 сите за 2003 година од правниот субјект Балкан Дизајн, а во вредност од 1.099.127,00 денари, потоа издадени фактури број и од правниот субјект Е. увоз-извоз Скопје, а вкупен износ од 1.769.485,50 денари за 2003 година за правниот субјект Елинг Скопје, издадени фактури број 216, 171, 168, 41, 39, 48, 65, 71, 82, 60, 59 од правниот субјект Интаргет Скопје во вкупен износ од 14.507.970,00 денари, фактури број, во вкупен износ од 978.462,00 денари, сите за 2003 година, за правниот субјект Е. Скопје.

Врз основа на утврдената состојба е донесено Решение за утврдување данок на додадена вредност заради неправилно пресметување и неточно евидентирање од страна на Управата за јавни приходи, Регионална дирекција Скопје, со кое се утврдува дека тужителот како даночен обврзник се должи со обврска за данокот на додадена вредност за 2003 година, во износ од 3.330.710,00 денари.

Против Решението на Управа за јавни приходи, Регионална дирекција Скопје, тужителот изјавил жалба, по која Министерот за финансии донел Решение со кое жалбата се одбива како неоснована.

Против Решението на Министерот за финансии, тужителот повел управен спор пред Управниот суд.

Управниот суд со Пресуда, ја одбил како неоснована тужбата на тужителот наоѓајќи дека оспореното решение е правилно и донесено во согласност со Законот за данок на додадена вредност.

Вишиот управен суд најде дека пресудата на Управниот суд е правилна и законита и со истата не е повреден законот на штета на тужителот.

Според член 2 став 1 од Законот за данокот на додадена вредност („Службен весник на Република Македонија“ број 44/99, 59/99, 86/99, 11/00, 8/01, 21/03, 19/04, 33/06, 45/06, 101/06, 114/07 и 103/08) предмет на оданочување со данокот на додадена вредност е прометот на стоки и услуги кој се врши со надоместок во земјата од страна на даночниот обврзник во рамките на неговата стопанска дејност и увозот на добра.

Согласно член 9 став 1 од истиот закон, даночен обврзник е лице кое трајно или привремено самостојно врши стопанска дејност, независно од целите и резултатите од оваа дејност. Според став 2 од истиот член под стопанска дејност во смисла на став 1 од овој член се подразбира секоја дејност на производителите, трговците и лицата кои вршат услуги, која има за цел остварување на приходи, вклучувајќи ги дејностите од областа на рударството, земјоделството, шумарството и други стопански дејности, како и отстапување на материјални и нематеријални добра за нивно користење.

Во член 33 став 1 од истиот закон е предвидено дека претходен данок е износот за кој се намалува данокот на додадена вредност што се должи за извршениот промет за одреден даночен период.

Според член 34 став 1 од истиот закон, правото на одбиток според член 33 на овој закон може да се оствари ако даночниот обврзник ги употребува набавените или увезените добра, односно примените услуги за цели на неговата стопанска дејност, врз основа на фактура која е издадена во согласност со член 53 од овој закон, или царинска декларација во која посебно е искажан платениот данок за увозот и ако тие документи се евидентирани во книговодството на даночниот обврзник.

Согласно член 35 став 1 точка 7 од истиот закон, даночниот обврзник нема право на одбиток од претходниот данок за данокот на додадена вредност кој го должи издавачот на фактурата според член 55 став 1 и 2 од овој закон.

Според член 42 став 1 точка 2 и 3 од истиот закон, надлежниот даночен орган со решение ќе го утврди данокот на додадена вредност за соодветниот даночен период ако данокот не е правилно пресметан или ако не одговара на реално остварениот промет и се утврди со контрола дека евиденцијата на даночниот обврзник е нецелосна или содржи неточни податоци.

Согласно член 53 став 2 од истиот закон, за фактура се смета секој документ кој го издава даночниот обврзник или друго лице по негов налог. Како фактура се смета и пресметката со која даночниот обврзник пресметува одреден оданочив промет извршен промет спрема него од страна на друг даночен обврзник.

Во член 55 став 1 од истиот закон е предвидено дека ако некое лице по фактурата го искаже одделно данокот на додадена вредност, иако за тоа не е овластено, тогаш го должи искажаниот износ. Износот на данокот се плаќа во рок од 5 работни дена по издавањето на фактурата.

Имајќи ги во предвид цитираните законски одредби, Вишиот управен суд смета дека Управниот суд правилно заклучил дека тужениот орган донел правилна и законита одлука, односно правилно ги применил одредбите од Законот за данокот на додадена вредност кога утврдил дека првостепениот орган правилно врз основа на надворешна контрола кај тужителот за даночниот период од 01.03.2003 до 31.12.2003 година, му утврдил данок на додадена вредност во износ од 3.330.710,00 денари.

Вишиот управен суд смета дека тужителот за извршените набавки на трговска стока правилно е задолжен со Решение на Управа за јавни приходи, Регионална Дирекција Скопје, за утврдување на даночната обврска заради неправилно пресметување и неточно евидентирање, а во постапка спроведена согласно одредбите од Законот за даночната постапка и Законот за данокот на додадената вредност. Исто така правилно нашол и второстепениот орган кој одлучувал по жалба на тужителот, а кога со Решение жалбата ја одбил како неоснована. Во оваа смисла правилно е наоѓањето на Управниот суд дека тужениот орган донел правилно и законито решение.

Судот при одлучувањето ги ценеше жалбените наводи на тужителот дека во уводот на пресудата не се наведени презимињата на претседателот на советот и членовите кои ја донеле одлуката, а исто така не е земено во

предвид дека настапил рок на застареност за даночно утврдување поради истекот на рокот од 5 години, но наоѓа дека истите се неосновани и не се од влијание за поинакво одлучување. Управниот суд со Решение, донел решение со кое се врши поправање на пресудата. Во однос на жалбениот навод за настапена застареност, овој суд наоѓа дека и од страна на Управниот суд правилно е применета одредбата од членот 110 став 3 од Законот за даночна постапка, во однос на рокот за застарување на даночните обврски и каде е наведено дека застарувањето на даноците и споредните давачки започнува со истекот на годината во која што е остварена фактичката состојба. Во конкретниот случај тоа е истекот на 2003 година и не се изминати 10 години од годината во која е остварена фактичката состојба.

Поради изложеното судот одлучи како во изреката на пресудата согласно член 7-а од Законот за управните спорови и член 357 од Законот за парничната постапка.

VI УЖ.бр.834/2013 од 11.07.2013 година – согласност за приклучување на електродистрибутивна мрежа

Неможе да се дозволи приклучување на електродистрибутивна мрежа доколку со тоа би се предизвикало загрозување на сигурноста во снабдувањето на останатите потрошувачи и би се предизвикале дополнителни преоптоварувања на постоечкиот извод со што би се предизвикало недоверливо функционирање како и несигурна и некавалитетна дистрибуција на електрична енергија.

Од образложението:

Жалбата е неоснована.

Од списите приложени по предметот произлегува дека тужителот поднел барање за приклучување на електродистрибутивна мрежа. Тужителот имал прибавено потврда за согласност и дозвола за водење енергетски 10 KV кабел од Агенцијата за државни патишта на Република Македонија. Согласно известувањето на Агенцијата за државни патишта на Република Македонија тужителот е упатен на исполнување на одредени обврски кои ги има пред евентуално да добие согласност за приклучување на електроенергетски објект кој се наоѓа на локација-клучка Стенковец. Од страна на ЕВН Електростопанство на Република Македонија Акционерско друштво за дистрибуција и снабдување со електрична енергија донесено е решение за согласност за приклучување на електродистрибутивна мрежа на тужителот на локација ул.Качанички пат б.б.Општина Чучер Сандево за нов приклучок во врска со вршење на дејност деловен објект со магацински простор. За добивање согласност за приклучување на електродистрибутивна мрежа тужителот било потребно да достави помеѓу другото и потврда од ЕВН Електростопанство на Република Македонија Акционерско друштво за дистрибуција и снабдување со електрична енергија дека како нов потрошувач не може да ја наруши стабилноста и оптоварувањето на електричната мрежа.

Од страна на ЕВН Електростопанство на Република Македонија Акционерско друштво за дистрибуција и снабдување со електрична енергија доставен е допис до Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија од кој произлегува дека ЕВН Електростопанство на Република Македонија Акционерско друштво за дистрибуција и снабдување со електрична енергија не може да го приклучи потрошувачот Друштво за градежништво, трговија и услуги Е. ДОО увоз-извоз, Скопје на мрежата во сопственост на Агенцијата за државни патишта на Република Македонија. Причината е што Изводот бр. од трансформаторска станица 110/35/10 КВ Горче Петров би се преоптоварил и би се загрозила безбедноста во снабдувањето со електрична енергија на потрошувачите приклучени на дистрибутивната мрежа.

ЕВН Електростопанство на Република Македонија Акционерско друштво за дистрибуција и снабдување со електрична енергија донела Решение за согласност за приклучување на електродистрибутивната мрежа на тужителот.

Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија одлучувајќи по жалбата на тужителот против Решението на ЕВН Електростопанство на Република Македонија Акционерско друштво за дистрибуција и снабдување со електрична енергија, донела решение, со кое жалбата се одбива.

Тужителот со тужба повел управен спор пред Управниот суд оспорувајќи го наведеното решение на тужениот орган.

Управниот суд со Пресуда тужбата на тужителот ја одбил како неоснована, наоѓајќи дека оспореното Решение е донесено во согласност со законот и не се сторени повреди што се од значење за донесување на правилна и законита одлука. Управниот суд оценил дека тужениот орган, правилно и целосно ја утврдил фактичката состојба и правилно го применил материјалното право и не го повредил законот на штета на тужителот.

Согласно член 78 став 1 од Законот за енергетика („Службен весник на Република Македонија“ број 63/2006, 36/07, 106/08, 119/10), операторот на дистрибутивниот систем за електрична енергија е должен да ги приклучи на дистрибутивната мрежа сите потрошувачи на територијата на Република Македонија кои поднеле барање за приклучување, да одржува, надградува и проширува дистрибутивната мрежа и има право и обврска за инсталирање и одржување на опрема неопходна за функционирањето на дистрибутивниот систем, во согласност со мрежните правила на дистрибуција.

Согласно член 36 став 1 алинеја 2 од Мрежни правила за дистрибуција на електрична енергија („Службен весник на Република Македонија“ број 83/2008), дистрибутерот ќе донесе решение за одбивање на барањето за согласност за приклучување на дистрибутивниот систем во случај кога приклучувањето на корисникот на дистрибутивниот систем, според податоците содржани во барањето на корисникот може да предизвика загрозување на сигурноста во снабдувањето на останатите потрошувачи.

Вишиот управен суд најде дека пресудата на Управниот суд е правилна и законита. Управниот суд правилно заклучил дека тужениот орган правилно утврдил дека тужителот не може да биде приклучен на мрежата во сопственост на Агенцијата за државни патишта на Република Македонија од причина што Изводот од трансформаторската станица 110/35/10 КВ Ѓорче Петров би бил преоптоварен и би се загрозила безбедноста во снабдувањето со електричната енергија на потрошувачите приклучени на дистрибутивната мрежа што е спротивно на одредбата од член 36 став 1 алинеја 2 од Мрежни правила за дистрибуција на електрична енергија.

Овој суд при одлучувањето ги ценеше жалбените наводи истакнати во жалбата на тужителот дека бил принуден да изгради трафостаница и опрема во согласност со стандардите и по добиена согласност од Агенцијата за државни патишта на Република Македонија, при што е нејасно на каков начин би ја преоптоварил електродистрибутивната мрежа и би ја загрозил сигурноста во снабдувањето на останатите потрошувачи како и дека мрежата изградена од тужителот чини над 900.000,00 денари, а од друга страна ЕВН Електростопанство на Република Македонија Акционерско друштво за дистрибуција и снабдување со електрична енергија ќе му наплати за приклучок на друга мрежа износ од 446.011,00 денари, но смета дека истите се неосновани и не се од влијание за поинакво одлучување. Имено, во конкретниот случај доколку тужителот биде приклучен на електродистрибутивната мрежа би се предизвикало загрозување на сигурноста во снабдувањето на останатите потрошувачи и би се предизвикале дополнителни преоптоварувања на постоечкиот извод со што би се предизвикало недоверливо функционирање како и несигурна и неквалитетна дистрибуција на електрична енергија.

Поради наведеното, следуваше жалбата на тужителот да се одбие како неоснована, а пресудата на Управниот суд да се потврди, согласно член 7-а од Законот за управните спорови и член 357 од Законот за парничната постапка.

VII УЖ.бр.1001/2013 од 15.10.2013 година – слободен пристап до информации од јавен карактер

Политичките партии не се наоѓаат на листата на иматели на информации од јавен карактер, бидејќи согласно законските одредби правните субјекти до кои се доставуваат финансиските извештаи се државни органи кои што се иматели на информациите и до кои треба да се упати барателот и ја побара бараната информација.

Од образложението:

Жалбата е неоснована.

Тужителот на ден 23.06.2011 година поднел Барање за пристап до информации од јавен карактер до политичката партија Н. Д. У., со кое ја барал информација од јавен карактер и тоа фотокопие од вкупниот финансиски извештај за изборната кампања за изборите на 5-ти јуни 2011 година, согласно член 85 од Изборниот законик. Бидејќи информацијата не му била доставена во рокот утврден со закон, поднел жалба поради молчење на администрацијата до Комисијата за заштита на правото на слободен пристап до информации од јавен карактер. Постапувајќи по жалбата Комисијата донела Решение, со кое жалбата на тужителот како барател на информацијата ја отфрлила. Притоа Комисијата за заштита на правото за слободен пристап до информации од јавен карактер утврдила дека согласно член 3 алинеја 1 од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер, во редот на иматели на информации не се наведени политичките партии како иматели на информации, бидејќи станува збор за доброволна организација на граѓани, формирана за остварување и заштита на политички, економски, социјални, културни и други права и уверувања и заради учество во процесот на донесување на политички одлуки при учество во власта. Од друга страна политичките партии своите квартални и годишни извештаи согласно Законот за финансирање на политичките партии, се должни да ги доставуваат до органите на надзор и тоа Министерството за финансии, Управата за јавни приходи и до Државниот завод за ревизија. Врз основа на утврденото Комисијата нашла дека политичките партии во Република Македонија, не се иматели на информации од јавен карактер согласно Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер, заради што и ја отфрлила жалбата на тужителот.

Против Решението на Комисијата за заштита на правото за слободен пристап до информации од јавен карактер, тужителот поднел тужба до Управниот суд, кој со Пресуда ја одбил како неоснована наоѓајќи дека оспореното решение е правилно и законито и донесено во согласност со одредбите од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер.

Вишиот управен суд најде дека пресудата на Управниот суд е правилна и законита и со истата не е повреден законот на штета на тужителот.

Согласно член 3 алинеја 1 од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер („Службен весник на Република Македонија“ број 13/06, 86/08, 6/10) -„иматели на информации“ се органите на државната власт и други органи и организации утврдени со закон, органите на општините, градот Скопје и општините во градот Скопје, установите и јавните служби, јавните претпријатија, правни и физички лица што вршат јавни овластувања утврдени со закон.

Согласно член 5 од истиот закон, Комисијата за заштита на правото за слободен пристап до информациите од јавен карактер еднаш годишно (во средствата за јавно информирање, билтен, интернет страница) објавува листа на иматели на информации од јавен карактер и за службеното лице на имателот на информации.

Согласно член 32 точка 3 од наведениот закон, Комисијата ги врши следниве работи: -подготвува и објавува листа на иматели на информации.

Согласно член 2 став 1 од Законот за политичките партии (“Службен весник на Република Македонија“ број 76/04,5/07, 8/07 и 5/08), политичката партија е доброволна организација на граѓани, формирана за остварување и заштита на политички, економски, социјални, културни и други права и уверувања и заради учество во процесот на донесување на политички одлуки при учество во власта.

Согласно член 25 став 3 од Законот за финансирање на политички партии („Службен весник на Република Македонија“ број 76/04, 86/08, 161/08 и 96/09), политичката партија доставува квартални извештаи за добиените донации до Министерството за финансии, Управата за јавни приходи и Државниот завод за ревизија во рок од 15 дена по завршувањето на кварталот.

Согласно член 85 од Изборниот законик („Службен весник на Република Македонија“ број 40/06, 136/08, 148/08, 155/08, 163/08, 44/11, 51/11 и 142/12), организаторот на изборната кампања е должен веднаш, најдоцна во рок од 30 дена од денот на завршување на изборната кампања да поднесе вкупен финансиски извештај за изборната кампања. Согласно став 2 од истиот член, финансискиот извештај за изборната кампања се поднесува на образецот од член 84-б став 3 на овој закон. Согласно став 3 од истиот член, финансискиот извештај се поднесува до Државната изборна комисија, Државниот завод за ревизија, Државната комисија за спречување на корупција и Собрание на Република Македонија, а за локалните избори и до Советот на општината и Советот на градот Скопје. Согласно став 4 од истиот член, финансискиот извештај од ставот 3 на овој член, Државната изборна комисија, Државниот завод за ревизија и Државната комисија за спречување на корупцијата, јавно ги објавуваат на своите веб страници.

Овој суд најде дека правилно одлучил Управниот суд кога тужбата на тужителот ја одбил како неоснована наоѓајќи дека Решението на Комисијата за заштита на правото за слободен пристап до информациите од јавен карактер е правилно и законито.

Тужениот орган согласно член 2 став 1 од Законот за политичките партии правилно нашол дека организирањето, односно формирањето на политичките партии е врз основа на доброволно здружување и истите според карактерот, формата, начинот на организирање и целите за кои се формирани не спаѓаат во категоријата на иматели на информации од јавен карактер, а согласно член 3 алинеја 1 од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер. Според тоа тужениот орган правилно одлучил дека политичките партии не треба да бидат на листата на информации од јавен карактер.

Од друга страна пак овој суд најде дека транспарентноста во начинот на работењето на политичките партии е обезбедена со Законот за политичките партии, а додека пак финансирањето на политичките партии се обезбедува со Законот за финансирање на политичките партии. Според овој закон политичките партии се должни да доставуваат квартални извештаи за добиените донации до Министерството за финансии, Управа за јавни приходи и Државниот завод за ревизија. Додека пак согласно член 27 став 1 и 2 од

истиот закон, политичките партии се должни да изготвуваат и доставуваат годишни финансиски извештаи до Државниот завод за ревизија. Исто така годишниот финансиски извештај политичките партии го објавуваат на својата веб страница, во најмалку еден дневен весник, како и во Службен весник на Република Македонија. Во конкретниот случај вкупниот финансиски извештај за изборната кампања за изборите во 2011 година, согласно членот 85 од Изборниот законик, се поднесува до Државната изборна комисија, Државниот завод за ревизија, Државната комисија за спречување на корупцијата и Собранието на Република Македонија. Врз основа на наведеното Управниот суд нашол дека на овој начин се обезбедува транспарентност на финансиско материјалното работење на политичките партии, како и информираност на јавноста и целосен увид на граѓаните и надлежните органи за активностите на политичките партии поврзани со обезбедувањето на финансиските средства неопходни за дејствување и работа на политичките партии како и податоци за нефинансиските донации. Исто така Управниот суд утврдил дека заради овие причини политичките партии не се наоѓаат на листата на иматели на информации од јавен карактер, бидејќи согласно законските одредби правните субјекти до кои се доставуваат финансиските извештаи се државни органи кои што се иматели на информациите и до кои треба да се упати тужителот и ја побара бараната информација. Управниот суд заклучил дека на тужителот не му е ускратено правото на пристап до бараната информација наоѓајќи дека истиот своето барање може да го поднесе до државните институции кои ја примиле информацијата и на тој начин да ја обезбеди бараната информација.

Вака изнесеното и утврдено од Управниот суд е во согласност со Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер, како и во согласност со Законот за финансирање на политичките партии, со кое се согласува и го прифаќа и овој суд.

При одлучувањето овој суд ги ценеше наводите изнесени во жалбата, дека Управниот суд неправилно и нецелосно ја утврдил фактичката состојба и дека истиот не го имал во предвид Законот за финансирање на политичките партии, во кои јасно е наведено дека финансирањето на политичките партии се врши јавно и транспарентно, со целосен увид од страна на граѓаните, но најде дека истите се неосновани. Наведеното од причина што начинот на кој може да се информира тужителот за финансиската состојба на политичките партии и изворот на нивните приходи може да го оствари со увид во финансискиот извештај што политичката партија е должна да го достави согласно Законот за финансирање на политичките партии до Министерството за финансии, Управата за јавни приходи и Државниот завод за ревизија. Во однос на жалбениот навод дека Комисија за слободен пристап до информации од јавен карактер поразлично одлучила за бараната информација во друг случај, овој суд најде дека е неоснован бидејќи Комисијата е таа која што подготвува и објавува листа на иматели на информации еднаш годишно, што значи Комисијата во моментот кога одлучувала по конкретната управна работа политичките партии не биле на листата на иматели на информации од јавен карактер.

Барањето на тужителот за надомест на трошоците е неосновано, од причина согласно член 7-б од Законот за управните спорови, е регулирано дека

во управниот спор странките сами си ги поднесуваат трошоците што ги предизвикале со своето дејствие.

При ваква фактичка и правна состојба на работите Вишиот управен суд најде дека со пресудата на Управниот суд не е повреден законот на штета на тужителот, поради што жалбата ја одби како неоснована и одлучи како во изреката на пресудата, а согласно член 357 од Законот за парнична постапка во врска со член 7-а од Законот за управните спорови.

VIII УЖ.бр.926/2013 од 23.09.2013 година – доплата на царински долг

Со оглед на тоа што жалбата не ги содржи сите податоци што задолжително треба да ги содржи, односно истата воопшто не е образложена, а дополнително образложение не беше доставено ни до денот на донесувањето на одлуката, во смисла на цитираните законски одредби Вишиот управен суд најде дека е неоснована. Бидејќи жалбата не содржи причини, односно жалбени наводи кои Судот би ги ценел, па во конкретниот случај Судот испитуваше само дали постојат повреди на кои внимава по службена должност.

Од образложението:

Жалбата е неоснована

Од списите на предметот произлегува дека со Решение на Царинската управа на Република Македонија, за стоката пријавена на име на увозникот ТДППУ В. И. ДООЕЛ Скопје, според увозната царинска декларација на Царинската испостава Скопје, бил утврден царински долг во вкупен износ од 1.588.172,00 денари и тоа на име царина износ од 1.301.303,00 денари и на име износ од 286.869,00 денари. Со став 3 од диспозитивот на решението бил задолжен увозникот, како царински должник, да го плати износот од 256.843,00 денари на име доплата на долг за стоката пријавена според увозната царинска декларација од што на име царина износ од 211.104,00 денари и ДДВ во износ од 45.739,00 денари. Износот од 256.843,00 денари е платен на депозитната сметка на царинската управа на ден 21.03.2008 година со извод бр.55/1 и истиот се префрлува на евидентната сметка на Царинската управа број 845-960. Со став 4 од диспозитивот бил задолжен увозникот да достави нов сет на увозна царинска декларација.

Тужениот орган со оспореното Решение, во повторна постапка, постапувајќи по напатствијата дадени во Пресудата на Управниот суд, ја одбил како неоснована жалбата изјавена против првостепеното решение од сега тужителот В. И. ДООЕЛ Скопје, со образложение дека декларираната вредност на стоката не може да се прифати како трансакциска, па поради тоа од страна на првостепениот орган правилно нејзината трансакциска вредност била

утврдена преку трансакциската вредност на идентичната стока, берзанска цена на шеќер и правилно била утврдена обврската за доплата на царинскиот долг.

Управниот суд со побиваната Пресуда ја одбил како неоснована тужбата наоѓајќи дека управната постапка е спроведена правилно, правилно и целосно е утврдена фактичката состојба и со оспореното решение не е повреден законот на штета на тужителот.

Вишиот управен суд најде дека пресудата на Управниот суд е правилна и законита.

Од увидот во жалбата Вишиот управен суд утврди дека со неа се побива пресудата на Управниот суд поради погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, меѓутоа истата не содржи образложение, односно не содржи причини за нејзиното поднесување. Во неа е наведено само дека образложение на жалбата ќе биде дополнително доставено.

Согласно член 7-а од Законот за управните спорови, доколку овој закон не содржи одредби за постапката во управните спорови, соодветно ќе се применуваат одредбите од Законот за парничната постапка.

Согласно член 339 од Законот за парничната постапка, покрај податоците што мора да ги содржи секој поднесок, жалбата треба да содржи и означување на пресудата против која се изјавува жалбата, изјава дека се побива пресудата во целост или во определен дел, причина за жалбата и потпис на подносителот на жалбата.

Во член 354 од истиот закон е предвидено дека, второстепениот суд ја испитува првостепената пресуда во оној дел во кој се побива со жалбата, во границите на жалбените причини, а по службена должност внимава на примена на материјалното право и на повреда на одредбите на парничната постапка од членот 343 став 2 точки 1, 2, 3, 5, 10, 11, 14 и 15 на овој закон.

Со оглед на тоа што жалбата не ги содржи сите податоци што задолжително треба да ги содржи, односно истата воопшто не е образложена, а дополнително образложение не беше доставено ни до денот на донесувањето на одлуката, во смисла на цитираните законски одредби Вишиот управен суд најде дека е неоснована. Бидејќи жалбата не содржи причини, односно жалбени наводи кои Судот би ги ценел, па во конкретниот случај Судот испитуваше само дали постојат повреди на кои внимава по службена должност.

Како најде дека такви повреди не постојат жалбата ја одби како неоснована и одлучи како во изреката на пресудата, согласно член 357 од Законот за парнична постапка во врска со член 7-а Законот за управните спорови.

IX УЖ.бр.973/2013 од 15.10.2013 година – присилна наплата

Доколку даночниот обврзник не ја исполни даночната обврска во законскиот рок, а не ја исполни ниту во рокот даден во опомената, органот ќе пристапи кон присилна наплата на истата, а согласно член 140 став 1 точка 1 од Законот за даночна постапка.

Од образложението:

Жалбата е неоснована.

Со Решение на Управата за јавни приходи, Регионална дирекција Тетово, се спроведува постапка за присилна наплата спрема паричните средства на даночниот должник Здружение од Гостивар, со пренос на средствата од сметката (денарска и девизна) што се води во С. банка АД Скопје, до потполно исполнување на даночните обврски. Се става забрана на даночните обврски за пренос на паричните средства преку сметката на даночниот должник и се налага на С. банка АД Скопје да изврши уплата на долгуваниот износ на соодветните уплатни сметки на јавните приходи и тоа: по основ на данок на добивка, износ од 1.516.607,00 денари, по основ на данок на добивка износ од 45.959,00 денари, по основ на еднократна, посебна такса, износ од 78.128,00 денари, по основ на камата, износ од 833.468,00 денари, по основ на камата, износ од 2.923,00 денари и по основ на еднократна посебна такса износ од 42.034,00 денари.

Со Решение на Министерството за финансии, жалбата против наведеното решение е одбиена како неоснована.

Управниот суд постапувајќи по тужбата на тужителот изјавена против наведеното решение, со Пресуда ја одбил тужбата како неоснована.

Вишиот управен суд најде дека пресудата на Управниот суд е правилна и законита и со истата не е повреден законот на штета на тужителот.

Според член 124 од Законот за даночна постапка („Службен весник на Република Македонија“ број 13/06, 88/08, 159/08, 105/09, 133/09, 154/10, 171/10, 53/11, 39/12 и 84/12), Управата за јавни приходи може да врши присилна наплата по даночни управни акти со кои се побарува данок или споредна даночна давачка. По даночните управни акти може да се врши присилна наплата доколку нивното спроведување не е одложено или спроведувањето е спречено заради правен лек.

Според член 126 од истиот закон, присилната наплата може да започне доколку: долгот е доспеан, должникот по присилна наплата е повикан да плати и од повикувањето да плати поминале најмалку една седмица. Во повикот за плаќање треба да се наведе причината за долгот.

Согласно член 127 од истиот закон, против присилната наплата не е дозволена жалба за околности кои се однесуваат на утврдување на даночниот

долг. Приговор е дозволен само против даночниот управен акт за одредување на присилна наплата. Спроведувањето на присилната наплата нема да биде попречена со тоа што должникот во присилна наплата поднел приговор против даночниот управен акт по кој треба да биде извршена присилната наплата.

Согласно член 132 став 1 точка 1 од истиот закон, наплатата на даноци во постапката на присилна наплата се спроведува на парични средства на должникот во присилната наплата.

Во управна постапка е утврдено дека тужителот врз основа на податоците со кои располагала Управата за јавни приходи, Регионална дирекција Тетово, даночниот обврзник Здружение од Гостивар, имал пристигнат, а неплатен долг. На тужителот му била доставена опомена, со која според податоците со кои расплага Управата за јавни приходи, тужителот не извршил плаќање на даночен долг со налог долгот да биде платен веднаш, а најдоцна во рок од една седмица. Бидејќи жалителот не го платил утврдениот долг во рокот даден во горе наведената опомена, првостепениот орган пристапил кон присилна наплата на истиот, а согласно член 140 став 1 точка 1 од Законот за даночна постапка.

Овој суд најде дека правилно одлучил Управниот суд кога тужбата на тужителот ја одбил како неоснована наоѓајќи дека Решението на Министерството за финансии е правилно и законито.

При одлучувањето Вишиот управен суд ги ценеше и наводите истакнати во жалбата, дека оспореното решение е во спротивност со членовите 47, 48 и 57 од Законот за организација и работа на органите на државната управа и членот 227 став 2 од Законот за општата управна постапка и членот 175 став 2 од Законот за даночна постапка, односно дека истото е донесено и потпишано од страна на неовластено лице, но најде дека истите се неосновани од причина што со измените и дополнувањата на Законот за даночна постапка, „Службен весник на Република Македонија“ број 53/11 со членот 175 е утврдено дека по жалба против даночен управен акт на организационата единица на управата за јавни приходи одлучува Министерот за финансии или од него овластено лице. Исто така овој суд ги ценеше наводите на тужителот во однос на тоа што се поднесени жалби, односно дека при одлучувањето не се земени во предвид решенијата со кои се дава задолжувањето за надоместување на данок од добивка, како и други јавни давачки кои се донесени врз основа на укажувањата на други органи, како и тоа дека против истите се поднесени жалби до Министерот за финансии, но истите немаат влијание за поинакво одлучување од причина што согласно член 127 став 1 од Законот за даночна постапка, против присилната наплата не е дозволена жалба за околностите кои се однесуваат на утврдувањето на даночниот долг, а согласно став 2 од истиот член, спроведувањето на присилната наплата нема да биде попречено со тоа што должникот во присилна наплата поднел жалба против даночниот управен акт по кој треба да биде извршена присилната наплата. Исто така овој суд ги имаше во предвид и тоа дека пред Основниот суд Гостивар, се води кривична постапка против правното лице тужителот и одговорните лица, а за ваквите околности била известена Управата за јавни приходи на Република

Македонија, но истите не се поврзани со решавање на претходно прашање согласно Законот за даночна постапка.

Поради изложеното судот одлучи како во изреката на пресудата согласно член 357 од Законот за парнична постапка и член 7-а од Законот за управните спорови.